

Návrh cvičení Policie České republiky v případě ozbrojeného útočníka

Jiří Bezucha

Bakalářská práce
2023

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení
Ústav ochrany obyvatelstva

Akademický rok: 2022/2023

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: Jiří Bezucha
Osobní číslo: L20285
Studijní program: B1032A020002 Ochrana obyvatelstva
Forma studia: Prezenční
Téma práce: Návrh cvičení Policie České republiky v případě ozbrojeného útočnicka

Zásady pro vypracování

1. Seznamte se s problematikou Policie České republiky.
2. Proveďte šetření v oblasti ozbrojených útoků na měkký cíl.
3. Navrhněte cvičení pro případ ozbrojeného útoku útočnicka za přítomnosti legálně ozbrojeného civilisty.

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

1. ČERMÁK, Milan. *Bezpečnostní příprava*. Praha: Armex. Skripta pro střední a vyšší odborné školy, 2012. ISBN 978-80-87451-20-5.
2. LUTZ, James M. a Brenda J. LUTZ. *Global Terrorism*. Třetí. Londýn: Routledge, 2013. ISBN 978-0-415-53785-8.
3. Zákon č. 239/2000 Sb.: *Zákon o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů*. In: . Sbíрка zákonů: Česko, 2000.

Další odborná literatura dle doporučení vedoucího bakalářské práce.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Martin Fícek**
Ústav ochrany obyvatelstva

Datum zadání bakalářské práce: **1. prosince 2022**
Termín odevzdání bakalářské práce: **5. května 2023**

L.S.

doc. Ing. Zuzana Tučková, Ph.D.
děkanka

prof. Ing. Dušan Vičar, CSc.
ředitel ústavu

V Uherském Hradišti dne 2. prosince 2022

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- podle § 60 odst. 1 autorského zákona má Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou obsahově totožné.

V Uherském Hradišti, dne: 5. 6. 2023

Jméno a příjmení studenta: Jiří Bezucha

.....
podpis studenta

ABSTRAKT

Cílem bakalářské práce je navrhnout taktické cvičení pro Policii České republiky na typovou činnost STČ 14/IZS AMOK – útok aktivního střelce za přítomnosti legálního držitele střelné zbraně. V teoretické části je popsán Integrovaný záchranný systém s převážným zaměřením na Policii České republiky a prvosledové hlídky. Dále jsou rozebrány termíny, jako Amok, aktivní střelec a měkké cíle. Závěrem je nastíněno téma legálního držení zbraní. V praktické části jsou analyzovány jednotlivé útoky aktivních střelců jak v České republice, tak i v zahraničí. Hlavní částí práce je návrh taktického cvičení pro Policii České republiky a dotazníkové šetření na téma ozbrojené útoky na měkké cíle.

Klíčová slova: Amok, aktivní střelec, měkký cíl, policie, prvosledová hlídka

ABSTRACT

The aim of the bachelor thesis is to design a tactical exercise for the Police of the Czech Republic on a typical activity of STČ 14/IZS AMOK – an attack of an active shooter in the presence of a legal holder of a firearm. In the theoretical part the Integrated Rescue System is described with a predominant focus on the Police of the Czech Republic and first-line patrols. Furthermore, terms such as Amok, active shooter and soft targets are discussed. Finally, the topic of legal possession of weapons is outlined. In the practical part, individual attacks by active shooters both in the Czech Republic and abroad are analysed. The main part of the thesis is a proposal for a tactical exercise for the Police of the Czech Republic and a questionnaire survey on the topic of armed attacks on soft targets.

Keywords: Amok, active shooter, soft target, police, first-line patrol

Tím to bych chtěl poděkovat mému vedoucímu práce, panu Ing. Martinu Fickovi, Ph.D., za trpělivost, konzultace a užitečné rady při psaní mé bakalářské práce.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	9
I TEORETICKÁ ČÁST	10
1 INTERGOVANÝ ZÁCHRANÝ SYSTÉM ČESKÉ REPUBLIKY	11
1.1 ZÁKLADNÍ SLOŽKY IZS	11
1.1.1 Hasičský záchranný sbor České republiky	12
1.1.2 Zdravotnická záchranná služba	12
1.1.3 Policie České republiky	13
1.2 OSTATNÍ SLOŽKY IZS	13
2 POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY	14
3 AMOK	16
3.1 FÁZE AMOKU	16
3.2 IDENTIFIKACE AMOKU	17
3.3 PŘEDCHÁZENÍ STAVU AMOKU	18
4 AKTIVNÍ STŘELEC	19
4.1 TYPOLOGIE AKTIVNÍCH STŘELCŮ	19
4.2 STRATEGIE, TECHNIKY A POUŽITÍ ZBRANÍ	20
5 MĚKKÉ CÍLE	22
5.1 NĚKTERÉ TYPY MĚKKÝCH CÍLŮ	22
5.2 ATRAKTIVITA MĚKKÉHO CÍLE	23
6 TYPOVÁ ČINNOST STČ14/IZS AMOK	24
6.1 CHARAKTERISTIKA TYPOVÉ ČINNOSTI	24
6.2 ŘÍZENÍ ZÁSAHU A ORGANIZACE	25
6.3 STUPEŇ POPLACHU A ČASOVÉ VYMEZENÍ MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI	25
7 LEGÁLNÍ DRŽENÍ STŘELNÝCH ZBRANÍ	26
II PRAKTICKÁ ČÁST	27
8 ÚTOKY AKTIVNÍHO STŘELCE	28
8.1 ÚTOKY V ZAHRANIČÍ	28
8.1.1 Útok na Polytechnické střední škole v Kerči (Rusko)	28
8.1.2 Norsko ostrov Utøya (Norsko)	28
8.2 ÚTOKY NA ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY	29
8.2.1 Uherský Brod	29
8.2.2 Fakultní nemocnice Ostrava	29
9 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ	31

10	NÁVRH CVIČENÍ POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY V PŘÍPADĚ OZBROJENÉHO ÚTOČNÍKA ZA PŘÍTOMNOSTI LEGÁLNĚ OZBROJENÉHO CIVILISTY	43
10.1	PLÁN PROVEDENÍ CVIČENÍ.....	43
10.2	CÍL CVIČENÍ.....	43
10.2.1	Termín a místo cvičení.....	43
10.2.2	Seznam zúčastněných sil a prostředků	44
10.3	NÁMĚT CVIČENÍ	47
10.4	ÚKOLY CVIČÍCÍCH	49
10.5	ZÁSAH JEDNOTEK.....	50
10.6	ČASOVÝ HARMONOGRAM CVIČENÍ	51
10.7	GRAFICKÉ ZOBRAZENÍ MÍSTA CVIČENÍ	53
10.8	BEZPEČNOSTNÍ OPATŘENÍ.....	54
10.9	ZÁVĚREČNÉ SHRNUTÍ	55
	ZÁVĚR	57
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	58
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	61
	SEZNAM OBRÁZKŮ	62
	SEZNAM TABULEK.....	63
	SEZNAM PŘÍLOH.....	64

ÚVOD

Útoky aktivních střelců se v zahraničí stávají pomalu každodenní realitou. Přestože je Česká republika jedna z nejbezpečnějších zemí v Evropě, pár případů se zde v posledních letech událo. Místa označovaná jako měkké cíle, např. školy, obchodní centra nemocniční zařízení či nádraží, jsou nepřetržitě vystavována riziku napadení. Pro lidi, kteří se naskytují v takovýchto veřejných prostorech, mohou mít případné útoky fatální následky. V reakci na tyto hrozby se policejní síly musí neustále připravovat na různé situace a zlepšovat své schopnosti a strategie, jak minimalizovat počet obětí. Základním kamenem, jak proti těmto činům bojovat je samozřejmě Integrovaný záchranný systém, v první řadě s Policií České republiky. Prvosledové hlídky jsou stěžejní pro eliminaci aktivních útočnicků a pro záchranu, co největšího počtu lidí, proto je nutné dbát na jejich vybavení a výcvik.

V práci budou metodou komparace rozebrány předešlé útoky na měkké cíle jak v zahraničí, tak v České republice. Poznatky získané z těchto případů mohou být v budoucnu velmi nápomocné k rozpoznání aktivních střelců, včetně určení motivu tohoto hrůzného jednání.

Dílním cílem práce bude provedení dotazníkového šetření zaměřeno na povědomí laické veřejnosti o ozbrojených útocích na měkké cíle. V rámci tohoto šetření budou respondentům kladeny otázky ohledně jejich názoru na Policii České republiky, dále na držení zbraní, ale také na to, co o samotné problematice ví.

Hlavním cílem této bakalářské práce bude navrhnout nové taktické cvičení pro Policii České republiky, které bude zaměřeno na boj proti aktivnímu střelci. Cvičení bude zahrnovat možnost výskytu jedince z řad veřejnosti, který drží zbraň legálně a který bude spolupracovat s prvosledovými jednotkami, aby se zasahující policisté mohli lépe připravit na situaci, že zbraň nemusí mít pouze útočník. Prvky cvičení budou konzultovány s příslušníky policie, tak aby se dal vytvořit uvěřitelný scénář, který bude dobrou simulací zásahu na aktivního střelce za přítomnosti legálního držitele střelné zbraně.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 INTERGOVANÝ ZÁCHRANÝ SYSTÉM ČESKÉ REPUBLIKY

Je stanovený podle zákona č. 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů a je součástí sbírky zákonů České republiky, který upravuje pravidla fungování integrovaného záchranného systému, a to jak v rámci preventivních opatření, tak i v případě akutních mimořádných situací, jako jsou například požáry, povodně, silniční havárie nebo teroristické útoky. (Zákon č. 239/2000 Sb.)

Tento zákon vymezuje integrovaný záchranný systém jako systém, který zahrnuje subjekty a instituce, jako jsou orgány státní správy, hasičské sbory, zdravotnická zařízení, policie a další subjekty, které jsou povinny spolupracovat při řešení mimořádných situací a minimalizovat jejich negativní dopad na obyvatelstvo a majetek. (Zákon č. 239/2000 Sb.)

Zákon dále stanovuje povinnosti a pravomoci jednotlivých subjektů a institucí integrovaného záchranného systému, například v oblasti koordinace zásahů, poskytování první pomoci, evakuace osob, či řízení dopravy. Jednotlivé subjekty a instituce integrovaného záchranného systému musí mít vymezené své kompetence a pravomoci, avšak v případě mimořádných událostí musí být schopny úzce spolupracovat a koordinovat své zásahy. (Zákon č. 239/2000 Sb.)

Důležitou částí zákona o integrovaném záchranném systému je také prevence mimořádných událostí. Zákon stanovuje povinnosti a odpovědnosti provozovatelů technických zařízení, jako jsou například elektrárny, čerpací stanice, nebo jaderné elektrárny, v oblasti minimalizace rizik a v případě potřeby zajištění evakuace. Kromě toho zákon stanovuje postupy pro zpracování a aktualizaci plánů ochrany obyvatelstva a majetku. (Zákon č. 239/2000 Sb.)

Součástí zákona jsou také změny některých zákonů, které se týkají zejména úpravy pravomocí hasičů, zdravotnických zařízení a policie při zásahu v mimořádných situacích a také úpravy postupů při vyhlášení nouzového stavu. Cílem zákona č. 239/2000 Sb. je zajistit rychlou a efektivní pomoc. (Zákon č. 239/2000 Sb.)

1.1 Základní složky IZS

- Hasičský záchranný sbor České republiky a jednotky požární ochrany,
- Zdravotnická záchranná služba,
- Policie České republiky.

1.1.1 Hasičský záchranný sbor České republiky

„Hasičský záchranný sbor České republiky je jednotný bezpečnostní sbor, jehož základním úkolem je chránit životy a zdraví obyvatel, životní prostředí, zvířata a majetek před požáry a jinými mimořádnými událostmi a krizovými situacemi“. (Zákon č. 320/2015 Sb.)

Podílí se na plnění a plánování úkolů v oblastech jako požární ochrana, ochrana obyvatelstva, IZS, krizové řízení, civilní nouzové plánování, poskytování humanitární pomoci a mnoho dalších, a to vše v rámci ochrany bezpečnosti České republiky. (Hasičský záchranný sbor České republiky, 2023)

1.1.2 Zdravotnická záchranná služba

Po celém území České republiky působí zdravotnická záchranná služba, kterou tvoří 14 územních středisek. Zřizovateli ZZS jsou jednotlivé kraje a hlavní město České republiky Praha. Protože neexistuje univerzální organizační struktura, není řízení umístěno centrálně, jako je tomu u ostatních základních složek IZS. Jako příspěvková organizace, která je z velké části finančně zajištěna průběžnými platbami pojišťovny, které však ve skutečnosti na pokrytí všech provozních nákladů nestačí, je část nákladů dotována z rozpočtu zřizovatele (kraje) a část od jiných subjektů na základě právních smluv. (Zákon č. 374/2011 Sb.), (Zdravotnická záchranná služba Olomouckého kraje, 2023)

Přednemocniční neodkladná péče, je primární odpovědností a úlohou ZZS, a to od okamžiku prvotního oznámení až do převozu zraněného do nemocnice k ošetření. Poskytnutí nejvyšší úrovně odborného lékařského ošetření na místě události před přijetím zraněného do nemocničního zařízení je klíčovou zásadou ZZS. Na základě tohoto základního principu byla vybudována dobře organizovaná síť zařízení a stanic s vhodnou dislokací a silnými složkami záchranných reakčních skupin, které se dělí do několika kategorií:

- Rychlé lékařské pomoci (s přítomností lékaře),
- Rychlé zdravotnické pomoci (bez přítomnosti lékaře),
- “Rendez-vous“,
- Letecká záchranná služba. (Zdravotnická záchranná služba Olomouckého kraje, 2023)

1.1.3 Policie České republiky

Policie je jednotnou ozbrojenou bezpečnostní složkou, která má za úkol chránit veřejnost. Do jejich kompetencí patří dále ochrana bezpečnosti osob, majetku, následuje prevence kriminality a plnění povinností PČR. To vše je ošetřeno zákonem o Policii ČR, zákonem č. 273/2008 Sb. S ohledem na téma práce se více budeme zabývat PČR v kapitole 2.

1.2 Ostatní složky IZS

Dalšími složkami IZS jsou:

- vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil Armády ČR,
- ostatní ozbrojené sbory, jako Celní správa, Vězeňská služba, Obecní policie,
- ostatní záchranné sbory, jako Báňská záchranná služba, Horská služba,
- orgány ochrany veřejného zdraví (Krajské hygienické stanice),
- havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby,
- neziskové organizace a sdružení občanů, která se využívají k záchranným a likvidačním pracím, jako Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska, Speleologická záchranná služba Integrovaný záchranný systém. (Hasičský záchranný sbor České republiky, 2009)

2 POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY

Policie České republiky působí na základě právního rámce, který je primárně stanoven zákonem č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky. Tento zákon vymezuje úlohu a funkce policie, její organizační strukturu a vztah k ostatním orgánům činným v trestním řízení. (Zákon č. 273/2008 Sb.)

Současná organizační struktura Policie České republiky je založena na principu centralizovaného systému s hierarchickou strukturou. Policie je rozdělena do dvou hlavních složek, kriminální policie a uniformované policie, z nichž každá má svůj vlastní soubor specializovaných oddělení a útvarů. Kriminální policie odpovídá za vyšetřování závažných trestných činů, jako jsou vraždy, organizovaný zločin a terorismus, zatímco uniformovaná policie je zodpovědná za udržování veřejného pořádku a bezpečnosti a za reakci na mimořádné situace. (Zákon č. 273/2008 Sb.)

Organizační struktura Policie České republiky je navržena tak, aby byla zajištěna účinná spolupráce mezi jednotlivými útvary a složkami. V čele policie stojí policejní prezident, který je jmenován vládou ČR a je přímo podřízen ministru vnitra. Policejní prezident odpovídá za celkové řízení policejního sboru a za to, že policie plní své úkoly v souladu se zákonem. (Zákon č. 273/2008 Sb.), (Čermák, 2012)

Policie České republiky má širokou škálu úkolů, včetně prevence a odhalování trestné činnosti, ochrany veřejného pořádku a bezpečnosti a udržování bezpečnosti silničního provozu. Policie rovněž hraje důležitou roli v boji proti terorismu a organizovanému zločinu. Kromě toho je policie odpovědná za poskytování pomoci dalším orgánům činným v trestním řízení, například Celní správě a Vězeňské službě. (Zákon č. 273/2008 Sb.), (Čermák, 2012)

Práce Policie ČR se řídí souborem základních principů, mezi něž patří dodržování lidských práv, principy právního státu a ochrana veřejného zájmu. Policie se rovněž zavazuje poskytovat veřejnosti profesionální a efektivní služby a zachovávat vysoké standardy bezúhonnosti a etického chování. (Zákon č. 273/2008 Sb.)

Prvosledové hlídky

Pod pojmem prvosledová hlídka (dále jen PSH) se dle závazného pokynu policejního prezidenta (PPP) č. 130/2020 rozumí: „*nejméně dvojčlenná motorizovaná hlídka s rozšířeným taktickým výcvikem pro použití zbraní skupinového vyzbrojení, přednostně určená k okamžité reakci na událost s aktivním útočníkem.*“ (Policie České republiky, 2020)

Pokud je přítomen aktivní střelec, mají policisté, kteří jsou přiděleni k PSH, hlavní odpovědnost za to, aby se co nejrychleji dostali na místo. Dalším krokem je předání co nejpresnějších prvotních informací z místa do operačního střediska, zejména s ohledem na možnou budoucí spolupráci s dalšími složkami IZS. Kromě toho je důležité najít aktivního útočníka a eliminovat ho, aby nemohl dále jednat. (Policie České republiky, 2020), (Čermák, 2012)

Povinnosti PSH vykonávají hlídky, které působí v rámci základních organizačních vazeb v rámci policejního sboru. Zde však mohou existovat poměrně značné rozdíly ve struktuře a kvalitě jednotlivých PSH, což lze přičíst personálnímu obsazení jednotlivých krajských ředitelství i dalším detailům souvisejícím s PSH. (Policie České republiky, 2017)

Z důvodu výkonu činností a plnění povinností PSH a s ohledem na smysl, ke kterému byly zřízeny, mají tyto složky k dispozici rozsáhlé množství výstroje a výzbroje. V praxi se navíc ukazuje, že hlídky často vyžadují stále více předmětů pro účely služby, protože PSH často bývají prvními, kteří se dostaví na místo zásahu, a to nejen v situacích souvisejících s aktivním útočníkem. (Policie České republiky, 2020)

Vybavení prvosledové hlídky obsahuje:

- příposlechy a radiostanice,
- osobní lékárničku a turniket,
- balistickou ochranu (balistické vesty, helmy, štíty)
- slzotvorný, elektrický nebo jiný obdobně dočasně zneschopňující prostředek,
- obušek nebo jiný úderný prostředek,
- pouta
- krátkou zbraň (pistole, samopal)
- dlouhou zbraň
- střelivo
- služební vozidlo (Policie České republiky, 2020)

3 AMOK

Amok je termín používaný k popisu chování jedince, který ztrácí kontrolu nad svými emocemi a následně se dopouští násilných a agresivních činů. Tento pojem má kořeny v malajském jazyce, kde "amuk" znamená *"útok s nepředvídatelným a nekontrolovatelným chováním"*. (Čírtková, 2013)

Historicky byly případy amoku spojovány s určitými kulturami, jako jsou například Filipíny a Indie, avšak dnes se vyskytují všude po světě. Často se stávají masovými útoky na veřejnosti, jako například střelby v školách nebo útoky na veřejné prostranství. Tyto útoky mají často tragické důsledky a způsobují společenskou diskusi ohledně regulace zbraní a bezpečnostních opatření. (Čírtková, 2013)

Existuje mnoho faktorů, které mohou přispět k vzniku amoku. Amok bývá často spojován s psychickými poruchami, jako jsou deprese, úzkostné poruchy a poruchy osobnosti, ale i včetně přetížení, stresu, traumatických zážitků, sociální izolace nebo mentálních poruch. To může pramenit i ze sociálního vyloučení anebo nespokojení základních potřeb. Amok může být rovněž spojován s užíváním drog a alkoholu. Symptomy amoku mohou zahrnovat násilné chování, vraždy, sebepoškozování, či sebevraždy. (Čírtková, 2013), (Adler, 2006)

Amokové útoky, které způsobuje jednotlivec či skupina jedinců, mohou být náhle a neočekávané, často s použitím zbraní a s cílem způsobit maximální škodu. Proto amok vyžaduje rychlou a efektivní reakci, aby se předešlo dalším škodám a případným ztrátám na životě. (Čírtková, 2013)

3.1 Fáze Amoku

Aktivní útočník, který pociťuje amok, prochází různými fázemi gradace svého chování, které odpovídají následujícím popisům:

- Zárodek – je charakterizovaný poklesem důvěry v zavedená společenská pravidla a okolní svět. Z tohoto důvodu se tato fáze vyznačuje postupnou změnou chování a rozhodnutím stáhnout se třeba ze společnosti.
- Přeměna – psychické nastavení osoby se částečně, či úplně změnilo. Z výpovědi vyplývá, že pachatel v této fázi amoku vnímá svět jako tmavý. Nastávají pocity hrůzy, strachu nebo zuřivosti, které prochází celou dobou této fáze.

- Výbuch – je přesně ten stav, který se už vymkl kontrole a k němuž směřovaly předchozí fáze růstu. Mezi jeho formy patří fyzické útoky na jiné lidi, útoky na zvířata a ničení majetku. Konečným výsledkem tohoto stadia může být sebevražedné chování. V jiných případech bylo zjištěno, že dotyčný, který spáchal trestný čin v amoku byl následně zmatený nebo možná trpěl amnézií ohledně svého předchozího chování. (Čírtková, 2013)

Protože často pachatelé v amoku končí svůj čin sebevraždou nebo jsou zabiti při zásahu jednotkami. Vzhledem k tomu je prakticky nemožné zkoumat duševní stav útočníka. K vytvoření profilu chování útočníka musí použity pouze informace získané od obětí útoku a blízkých příbuzných pachatele. (Adler, 2006)

3.2 Identifikace Amoku

Prevence záchvatů amoku vyžaduje včasné rozpoznání náchylných jedinců a rychlou léčbu tohoto psychopatologického stavu. Lékařský zásah je prakticky nemožný, jakmile se jedinec dostane do amoku. Prvním krokem při intervenci je identifikace jedinců, jejichž psychiatrické onemocnění nebo psychosociální stresory je předurčují k amoku. Identifikace zahrnuje posouzení pacientů z hlediska rizikových faktorů, o nichž je známo, že souvisejí s násilným chováním. (Martin, 1999)

Praktičtí a rodinní lékaři mají jako lékaři první linie jedinečné postavení při identifikaci těchto pacientů. Většina jedinců, u nichž se projevuje násilné chování podobné amoku, byla v nedávné době v kontaktu s praktickými lékaři, což předcházelo jejich vražednému a sebevražednému chování. Mnozí z těchto pacientů se raději obracují na praktické a rodinné lékaře než na psychiatry kvůli vnímané stigmatizaci spojené s konzultací s psychiatrem, popírání svého duševního onemocnění nebo strachu z potvrzení podezření, že mají duševní poruchu. (Martin, 1999)

Každý rizikový faktor by měl být posouzen na základě anamnézy pacienta a doplněné informacemi získanými od rodinných příslušníků nebo pozorováním osob, které pacienta a jeho situaci znají, jako jsou přátelé, sousedé, spolupracovníci a zaměstnavatelé. Probíhající mezilidský konflikt, zejména vyskytující se ve škole nebo v práci, je třeba považovat za významný varovný signál pro potenciální záchvaty amoku. Mnoho rizikových faktorů pro amok je podobných faktorům pro sebevraždu a tato dvě chování se často sbíhají, když má jedinec v úmyslu se po vražedném záchvatu zabít, případně spáchat sebevraždu tím, že donutí zasahujícího příslušníka policie, aby ho zastřelil. (Martin, 1999)

3.3 Předcházení stavu Amoku

Kvůli tomu, že amok patří k závažným stavům, vyžaduje okamžitou léčbu, a to nejen kvůli ohrožení života a zdraví pacienta, ale také kvůli bezpečnosti ostatních lidí v okolí. Léčba amoku může být složitá a závisí na mnoha faktorech, včetně příčin, symptomů a individuálních potřeb pacienta. Existuje mnoho různých přístupů k léčbě amoku, které mohou být použity samostatně nebo v kombinaci s jinými terapiemi. (Adler, 2006)

Farmakoterapie zahrnuje užívání léků, které ovlivňují chemické procesy v mozku a mohou pomoci regulovat emoční reakce a chování. Typickými léky užívanými pro léčbu amoku jsou antipsychotika a antidepresiva. (Vymětal, 2010)

Antipsychotika jsou léky, které mohou pomoci snížit pocit úzkosti, napětí a agresivity. Typické antipsychotika používaná pro léčbu amoku jsou haloperidol, risperidon a olanzapin. (Vymětal, 2010)

Antidepresiva jsou léky, které pomáhají regulovat náladu a zmírňují symptomy deprese. Typické antidepresiva používaná pro léčbu amoku jsou selektivní inhibitory zpětného vychytávání serotoninu, jako jsou fluoxetin a sertralin. (Vymětal, 2010)

Psychoterapie zahrnuje různé terapeutické přístupy, které mohou pomoci jedinci pochopit a zvládnout své emocionální a behaviorální problémy. Tyto terapeutické přístupy se zaměřují na vývoj schopností řízení emocí, komunikaci a řešení problémů. (Vymětal, 2010)

Kognitivně-behaviorální terapie je terapeutický přístup, který se zaměřuje na změnu myšlení a chování pacienta. Terapeut a pacient pracují společně na identifikaci destruktivních myšlenek a vzorců chování a na vytvoření nových, zdravějších alternativ. (Vymětal, 2010)

Psychodynamická terapie se zaměřuje na vývoj schopnosti pacienta pochopit a zvládnout emoční problémy, které mohou být zdrojem amoku. Terapeut a pacient pracují společně na identifikaci kořenů pacientových problémů a na rozvoji zdravějších způsobů, jak se s nimi vypořádat. (Vymětal, 2010)

Rovněž může rodinná terapie pomoci jedinci s amokem porozumět vztahům a interakcím v jeho rodině a najít zdravé způsoby, jak se s nimi vypořádat a tím předejít možným nežádoucím pocitům a z toho pramenících tragickým akcím. (Vymětal, 2010)

4 AKTIVNÍ STŘELEC

Aktivní střelec je osoba, která aktivně zabíjí nebo se pokouší zabít lidi ve veřejném prostoru nebo budově. Tento typ situace představuje vysoce nebezpečnou a rychle se vyvíjející mimořádnou událost, která vyžaduje okamžitou a rozhodnou akci pracovníků orgánů činných v trestním řízení k ochraně veřejnosti a neutralizaci hrozby. (Čírtková, 2013)

Reakce na situaci aktivního střelce se řídí souborem protokolů a postupů, které mají minimalizovat počet obětí a zabránit dalšímu poškozování veřejnosti. Jednou z klíčových zásad reakce na aktivního střelce je koncept "utíkej, schovej se, bojuj". Tato zásada nabádá osoby, které se nacházejí v blízkosti aktivního střelce, aby se nejprve pokusily z oblasti utéct, poté se ukryly a zabezpečily na bezpečném místě a nakonec, jako poslední možnost, se střelci bránily. (Čírtková, 2013)

Pracovníci PČR jsou rovněž vyškoleni k tomu, aby reagovali na situace aktivního střelce pomocí taktického přístupu. Tento přístup zahrnuje nasazení vysoce vyškolených a vybavených policistů, kteří pracují v týmech s cílem lokalizovat a zasáhnout střelce. Taktika používaná orgány činnými v trestním řízení může zahrnovat použití specializovaných zbraní a vybavení, jako jsou balistické vesty a balistické štíty, a také použití komunikačních zařízení a sledovacích zařízení ke sledování situace a koordinaci reakce. (Ministerstvo vnitra, 2013)

Reakce na situaci aktivního střelce zahrnuje také úzkou koordinaci mezi donucovacími orgány a dalšími záchrannými službami, jako jsou zdravotníci a hasiči. Cílem této koordinace je zajistit, aby byla zraněným rychle poskytnuta lékařská péče a aby bylo místo zásahu zabezpečeno a bezpečně umožněno záchranářům vstoupit na místo. Kromě toho po reakci na situaci aktivního střelce často následuje vyšetřování incidentu. Účelem tohoto vyšetřování je identifikovat střelce, určit motiv útoku a vyhodnotit účinnost reakce na incident. (Ministerstvo vnitra, 2013)

4.1 Typologie aktivních střelců

Na základě psychologických hodnocení aktivních střelců jsou v literatuře definovány čtyři základní typy. Tyto základní kategorie se liší nejen vnějším vzhledem, ale také myšlením a touhou páchat trestnou činnost:

- Aktivní střelci s duševní chorobou – jejich vražedné řádění je důsledkem těžké duševní choroby. Tato diagnóza spadá do kategorie psychóz a zahrnuje například

paranoiu, schizofrenii, depresi nebo i smutek. Dá se dojít k závěru, že za útoky jsou zodpovědní jedinci se bez sebevražedné tendence a dali by se jejich duševní problémy léčit, ale existují případy útočníků, kteří své problémy dovedou před okolím dobře skrývat. Právě četnost těchto typů útoku je činí zajímavými, protože ve srovnání s ostatními typy je častost poměrně nízká.

- Aktivní střelci kultovního rázu – napodobování a inspirace ve srovnatelných případech stejného druhu jsou výraznými charakteristikami této kategorie. Z personální struktury lze usuzovat, že útočníci jsou většinou mladší lidé. Nejvýraznější charakteristikou tohoto druhu útoků je možnost setkání svíce pachateli. Tyto útoky jsou předem dobře naplánované. Z psychologického hlediska se jedná o specifický typ uzavřených skupin, které jsou spojené různými postoji, přesvědčeními nebo rituály.
- Frustrovaní aktivní střelci – stres z prostředí je významným faktorem jejich destruktivního chování. Příčinou frustrace může být řada nešťastných životních událostí, jako je ztráta zaměstnání, finanční potíže nebo selhání vztahu. Důležité je také zvážit psychologický profil útočníka, který může sahát od narcistické osobnosti až po poruchy osobnosti. Jejich chování může být dále vystupňováno přidáním dalších vlastností, jako láska ke střelným zbraním, problémy s mezilidskými vazbami nebo sexuální abstinence. U těchto útoků je poměrně pravděpodobné, že nejprve dojde k vraždě rodinných příslušníků a až poté následuje vraždění anonymních obětí na veřejných místech s možností pozdější sebevraždy.
- Fanatičtí aktivní střelci – od předchozích aktivních střelců se liší především tím, že jednají spíše z přesvědčení než ze zoufalství. Rozlišujícím znakem je výběr skupiny osob, o nichž se vědomě domnívají, že představují vážnou hrozbu pro ně samotné i pro společnost. Lze je definovat tak, že vyhledávají ty, o nichž se domnívají, že jsou něčím vinní nebo jsou méněcenní. Především vražedná nesnášenlivost vůči těmto jedincům řídí jejich chování. Svůj postup obvykle pečlivě zvažují a z místa činu odcházejí, jakmile je dokonán. Na místě masakru je sebevražda krajně neobvyklá, čekají spíše obdiv za svůj čin. (Čírtková, 2013)

4.2 Strategie, techniky a použití zbraní

Aktivním střelcům je připisována řada různých druhů strategií a technik. Je samozřejmě možné, že jedinci nebo skupiny v průběhu času své strategie mění nebo v rámci snahy

o dosažení svých cílů využívají kombinaci základních strategií. Útoky na jednotlivce nebo na skupiny mohou probíhat s použitím různých zbraní. Tyto útoky mohou být jako součást strategie zastrašování, například nemusí zahrnovat sofistikované zbraně; mohou stačit velmi jednoduché zbraně. V některých případech nemusí být osobní útok smrtelný. Útočník může vybrané cíle pouze zranit, což může nastat například při střelbě do nohou či kolen. Provokace je spíše přechodný strategický přístup, který má v podstatě přimět k přehnané reakci. Útočící se snaží přimět stát nebo její bezpečnostní sbory k akcím. Tato strategie je spíše populární u útočníků s kultovním nebo fanatickým rázem. Velkou roli může hrát i náboženský podnět. Zbraně a techniky spolu samozřejmě souvisejí, a to dostupnost zbraní ovlivňuje, o jaké útoky se potenciální útočník nebo skupina útočníků může vůbec pokusit. Úvaha o zbraních, které by mohly být použity, se bude hlavně zabývat konvenčnějšími zbraněmi, které jsou častěji k dispozici. (Lutz, 2013)

5 MĚKKÉ CÍLE

Termínem měkké cíle označujeme objekty, prostory nebo akce charakterizované častou přítomností většího počtu osob a současně absencí či nízkou úrovní zabezpečení proti násilným útokům. (Ministerstvo Vnitra, 2023)

Konkrétně máme na mysli otevřené prostory, uzavřené prostory nebo místa, která jsou přístupná široké veřejnosti a která mohou být útočníky nebo teroristy rozpoznána jako možný cíl kvůli velkému počtu osob, které se v nich pohybují. Je důležité poznamenat, že ochrana osob, které jsou cílem násilného útoku, spadá do kategorie ochrany měkkých cílů. (Ministerstvo Vnitra, 2017)

Tyto cíle mohou být snadno vybrány tak, aby vedly k velkému počtu úmrtí, přitáhly mimořádnou pozornost veřejnosti a médií a měly velmi závažný psychologický dopad na obyvatelstvo. Tyto cíle jsou často vybírány pro významné násilné útoky, obvykle teroristické. (Ministerstvo Vnitra, 2017)

Tím se oddělují "měkké cíle" od "tvrdých cílů", což jsou místa, která jsou dobře střežená a bráněná (např. některá vládní zařízení, vojenská zařízení, zařízení bezpečnostních složek, ale také některá dobře chráněná nebo střežená nestátní nebo komerční zařízení). (Ministerstvo Vnitra, 2023)

Rozlišení mezi měkkými a tvrdými cíli pro objekty je zásadní pro celou bezpečnostní strategii. Vychází z vnímání útočníků a jejich zamýšlené oběti a klade důraz na možnost útoku, nikoli pouze na jeho následky a společenský význam. Tato strategie je v mnoha ohledech výhodná, neboť se zaměřuje na bezpečnost subjektů, na které by se běžné představy o protiteroristických opatřeních nevztahovaly. Přitom nedávné teroristické útoky byly většinou zaměřeny právě na tato místa. (Ministerstvo Vnitra, 2017)

5.1 Některé typy měkkých cílů

- Sportovní a kulturní akce – Organizace bezpečnostních opatření pro širokou veřejnost na velké společenské nebo sportovní akci je obvykle jasnou součástí přípravy akce, ale často se zastaví u oddělení vyhrazených prostor a dodržování organizačních pravidel pořadatelskou službou. Některé akce však vzhledem ke své povaze vyžadují přísnější bezpečnostní opatření. To platí zejména pro příležitosti s větším počtem účastníků.

- Školská zařízení – Útoky na školy, školky atd... jsou považovány za jedny z nejhrošších vzhledem k přítomnosti dětí a jejich velké zranitelnosti, jakož i k významu, který děti představují pro celou společnost. Incidentsy z minulosti naznačují jak potenciální teroristické útoky, tak útoky plánované samotnými studenty, bývají ničivě a velmi závažné. V důsledku toho vyžadují také zvláštní bezpečnostní strategii.
- Obchodní centra – Jedná se o jeden z nejobvyklejších příkladu útoku na měkký cíl, zejména vzhledem k masivní návštěvnosti obchodních centrech a jejich nedostatečné ochraně. V minulosti došlo v nákupních centrech k mnoha katastrofickým útokům.
- Ubytovací a stravovací objekty – Jedná se o velmi navštěvovaná zařízení. Významné může být i pro útočníky vlastnictví hotelu nebo národnostní skladba hostů.
- Náboženské objekty – Náboženské předměty a modlitebny (v posledních letech především židovské) spadají do kategorie měkkých cílů, protože jsou častým cílem pravicových a džihádistických extremistických organizací.
- Dopravní prostředky a dopravní uzly – Útoky na dopravní prostředky, uzly a sítě mohou kromě dopadu na velké množství lidí vážně poškodit dopravní infrastrukturu. Dopad na společnost se tak zvyšuje. (Ministerstvo Vnitra, 2016)

5.2 Atraktivita měkkého cíle

Měkký cíl může být pro útočníky atraktivnější, pokud splňuje, co nejvíc z následujících kritérií:

- přístupnost pro veřejnost,
- přítomnost a kvalita bezpečnostního personálu,
- koncentrace osob,
- přítomnost Policie České republiky, městské policie,
- jakákoliv symboličnost cíle. (Ministerstvo Vnitra, 2016)

6 TYPOVÁ ČINNOST STČ14/IZS AMOK

Dokument STČ 14/IZS AMOK – útok aktivního střelce, který vydalo Ministerstvo vnitra a je zařazen do seznamu standardních činností IZS, obsahuje informace o postupech IZS při provádění záchranných a likvidačních prací (dále jen ZaLP) v souvislosti s událostmi zahrnujícími útoky aktivního střelce. Hlavním kompetentním orgánem, nebo jinak řečeno gestorem daného druhu činnosti, je Policie ČR, která prostřednictvím velitele zásahu řídí a organizuje tuto činnost. (Ministerstvo vnitra, 2013)

6.1 Charakteristika typové činnosti

Podstatou mimořádných událostí (dále jen MU) je způsob činnosti složek IZS při této MU, která spočívá v násilném ozbrojeném útoku osoby označované jako "aktivní střelec" proti jiným osobám s následkem zranění nebo smrti s tím, že útočník je pravděpodobně stále na místě činu a pokračuje v páchání trestné činnosti. (Ministerstvo vnitra, 2013)

Zásah, který zajišťuje pouze policie a který má bezodkladně nejvyšší prioritu, je zneškodnění nebo usmrcení aktivního střelce. V zájmu ochrany životů a zdraví ostatních účastníků jsou policisté kompetentní použít proti aktivnímu střelci všechny dostupné zákonné prostředky. Musí však postupovat s náležitou obezřetností. (Ministerstvo vnitra, 2013)

Jednotlivé činnosti při řešení mimořádné události:

- eliminace aktivního střelce (úlohy se zhostí primárně PČR),
- vyžádání součinnosti složek IZS v rámci zneškodnění aktivního střelce,
- ZaLP (po eliminaci),
- psychosociální pomoc postiženým osobám,
- předání místa zásahu orgánům činným v trestním řízení. (Ministerstvo vnitra, 2013)

Události, které lze očekávat při MU:

- v prvotní fázi řízení složek IZS na operační úrovni, zpravidla do kontaktu velitelů jednotlivých složek s velitelem zásahu,
- vznik paniky, chaosu a stresu u postižených osob,
- protažení délky trvání zásahu, a to i se zvýšeným nárokem na síly a prostředky,
- značný mediální zájem,

- nároky na poskytnutí psychosociální pomoci. (Ministerstvo vnitra, 2013)

Podle určitých požadavků může policie požádat ostatní složky IZS o podporu nebo tzv. spolupráci při snaze zneškodnit aktivního střelce. Složkám IZS, které asistují při konkrétní MU, musí PČR zajistit celkovou ochranu před aktivním střelcem. (Ministerstvo vnitra, 2013)

6.2 Řízení zásahu a organizace

- Velitelem zásahu je vždy policista, který řídí zúčastněné složky IZS na místě MU při jejich prvotním příjezdu na místo, v průběhu zásahu se však může podle potřeby měnit,
- Operační řízení je na úrovni koordinace integrovaného operačního střediska krajského ředitelství policie (dále jen IOS KŘP),
- Taktickým řízením je úzká spolupráce velitele zásahu s vedoucím ZZS a velitelem JPO, popřípadě jinými zasahujícími složkami,
- Organizace místa zásahu je bezpodmínečné vytyčení vnější a nebezpečné zóny. (Ministerstvo vnitra, 2013)

6.3 Stupeň poplachu a časové vymezení mimořádné události

Poplachový plán IZS stanoví, že rozsah MU typicky odpovídá druhému stupni poplachu. Tento plán dále specifikuje, že samotný zásah začíná okamžikem, kdy je MU nahlášena operačnímu středisku. Po obdržení této informace se operační středisko ihned snaží kontaktovat a koordinovat jednotky integrovaného záchranného systému, které jsou schopné reagovat na danou MU. Po provedení zásahu policie pak obvykle zahrnuje nasazení jednotek záchranné služby a hasičských sborů. Jednotky se snaží co nejrychleji přijet na místo zásahu a poskytnout nezbytnou pomoc. Samotný zásah končí provedením ZaLP a následným předáním místa zásahu orgánům činným v trestním řízení, kteří se starají o další řešení situace. (Ministerstvo vnitra, 2013)

7 LEGÁLNÍ DRŽENÍ STŘELNÝCH ZBRANÍ

Dle Zákona o zbraních č. 119/2002 Sb. a v jeho pozdější novelizaci zákona č. 13/2021 Sb. je definice zbraně, jejího držení a nošení taková: Zbraní se pro účely tohoto zákona rozumí střelná zbraň uvedená v kategoriích zbraní. Druhy zbraní a střeliva jsou vymezeny v tomto zákonu. Pro účely tohoto zákona se rozumí:

- držením zbraně nebo střeliva mít:
 - 1) zbraň nebo střelivo uvnitř bytových nebo provozních prostor nebo uvnitř zřetelně ohraničených nemovitostí se souhlasem vlastníka nebo nájemce uvedených prostor nebo nemovitostí,
 - 2) zbraň nenabitou náboji v zásobníku, nábojové schránce, nábojové komoře hlavně nebo nábojových komorách válce revolveru a uloženou v uzavřeném obalu za účelem jejího přemístění z místa na místo,
- nošením zbraně nebo střeliva mít zbraň nebo střelivo u sebe,
- místem pobytu adresa trvalého pobytu občana České republiky, anebo adresa místa hlášeného pobytu cizince. (Zákon č. 119/2002 Sb.)

Používání zbraně

Okolnosti vylučující protiprávnost používání zbraně:

- Krajní nouze
 - 1) *„Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému trestním zákonem, není trestným činem.“* (Zákon č. 40/2009 Sb.)
 - 2) *„Nejde o krajní nouzi, jestliže bylo možno toto nebezpečí za daných okolností odvrátit jinak anebo způsobený následek je zřejmě stejně závažný nebo ještě závažnější než ten, který hrozil, anebo byl ten, komu nebezpečí hrozilo, povinen je snášet.“* (Zákon č. 40/2009 Sb.)
- Nutná obrana
 - 1) *„Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací přímo hrozící nebo trvajícím útokem na zájem chráněný trestním zákonem, není trestným činem.“* (Zákon č. 40/2009 Sb.)
 - 2) *„Nejde o nutnou obranu, byla-li obrana zcela zjevně nepřiměřená způsobu útoku.“* (Zákon č. 40/2009 Sb.)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

8 ÚTOKY AKTIVNÍHO STŘELCE

Tato kapitola se bude potýkat vybranými útoky aktivních střelců. V této kapitole bude uveden krátký rozbor různých útoků, zahrnující jak ty, ke kterým došlo v Evropě, tak i ty, které se staly v samotné České republice. Budeme se zabývat jak motivací útočníků, tak i jejich použitými zbraněmi nebo i taktikou.

8.1 Útoky v zahraničí

Útoky aktivních střelců jsou v zahraničí jsou až dvakrát tak častější. Bezkonkurenčně na prvním místě v počtu útoků aktivních střelců jsou Spojené Státy Americké, ale i Evropa v některých případech nezaostává, v této podkapitole budou rozebrány dva nejkrvavější útoky, které se staly na Evropském kontinentu.

8.1.1 Útok na Polytechnické střední škole v Kerči (Rusko)

K jednomu z nejkatastrofálnějších útoků na školy na evropském kontinentu došlo v říjnu 2018. Celý čin spáchal Vladislav Rosljakov, student, kterému v té době bylo 18 let. Rosljakov byl jedním z celkem 21 mrtvých a 70 osob bylo zraněno. (Smith, 2019)

Rosljakov proklouzl kolem detekčního rámu a do budovy školy se dostal bočními dveřmi. K dispozici měl brokovnici, výbušniny a zápalné lahve. Než se Rosljakov vydal do ředitelny, odpálil nejméně jedno výbušné zařízení v jídelně, ale zjistil, že je prázdná. Postupoval dál a střílel na všechny, které viděl. Přičemž střílel i na počítače a hasicí přístroje. Jen o několik vteřin později se Rosljakov zastřelil, čímž střelbu ukončil. (Smith, 2019)

8.1.2 Norsko ostrov Utøya (Norsko)

Jedná se o druhý útok v sérii dvou útoků v jednom dni. Více než 600 lidí se účastnilo letního tábora pořádaného Svazem dělnické mládeže a Norskou sociálně demokratickou dělnickou stranou na ostrově Utøya, když dvě hodiny po prvním útoku došlo k druhému, ale tento útok byl mnohem závažnější. Nic netušící táborníci byli přepadeni ozbrojeným útočníkem, který přišel lstivě převlečený v policejního uniformě pod záminkou posouzení bezpečnostní situace na ostrově. Celkem zahynulo 69 osob ve věku od 14 do 51 let. Oba brutální útoky měl na svědomí Andreas Breivik, tehdy 32letý norský občan, který se poté vzdal a ke všemu se přiznal v Breivikově 1500stránkovém manifestu, kde podrobně vysvětluje svoji motivaci. (iRozhlas, 2021)

8.2 Útoky na území České republiky

Případů aktivních střeleckých útoků je v České republice velmi málo. Policie často provádí cvičení AMOK vzhledem k závažnosti trestné činnosti a nárůstu incidentů v zahraničí. Plánuje jak krátkodobá cvičení, kterých se účastní pouze příslušníci Policie ČR, tak velká cvičení, do kterých jsou zapojeny všechny složky IZS. (Ministerstvo vnitra, 2013)

8.2.1 Uherský Brod

Uherském Brodě v roce 2015, kde došlo k masovému střelbě v místní restauraci. Dne 24. února 2015 ve večerních hodinách pronikl do této restaurace pachatel, muž ve věku 63 let, který následně začal střílet na lidi, kteří se tam nacházeli. (iRozhlas, 2017)

Podle dostupných informací pachatel použil legálně drženou zbraň typu CZ 82, kterou nesl s sebou v tašce. Během krátké doby vystřelil více než 25 nábojů do lidí, kteří se nacházeli v restauraci. Celkem zemřelo 8 lidí a další tři byli zraněni. (iRozhlas, 2017)

Motivace útočníka zůstává otevřená a pravděpodobně nikdy nebude vysvětlena. Příčinou mohl být nečekaný zkrat nebo dobře naplánovaná akce. S největší pravděpodobností se nejednalo o promyšlený zločin vzhledem k tomu, že se podle svědků se byl před polednem pachatel podívat do více podniků. Pravděpodobně se snažil zavraždit co nejvíce lidí tím, že si k útoku vybral podnik podle toho, kolik měl návštěvníků. Kovář si stěžoval na šikanu ze strany úřadů, ale konkrétní nebyl. K napadení mohla přispět jeho dlouhodobá nespokojenost, nezaměstnanost, špatné životní podmínky, či špatné vztahy se sousedy, anebo skutečnost, že se staral o svou nemocnou ženu, která trpěla schizofrenií. (iRozhlas, 2017)

8.2.2 Fakultní nemocnice Ostrava

Střelba ve Fakultní nemocnici Ostrava v roce 2019 představuje tragickou událost, která zasáhla českou společnost. Tato střelba se odehrála dne 10. prosince 2019 v prostorách nemocnice v Ostravě, kdy muž ve věku 42 let vnikl do jedné z ambulancí a začal střílet do lidí. Celkem bylo zabito 7 lidí a další 2 byli zraněni (Jiroušková, 2020)

Pachatel se domníval, že má rakovinu tu ale lékaři nepotvrdit a doporučili mu psychiatrické vyšetření. Během několika týdnů začal připravovat plán pomsty, aby zabil co nejvíce lidí a pak i sebe, protože nebyl spokojen s tím, jak s ním lékaři zacházejí. (Jiroušková, 2020)

Pět minut po původním oznámení dorazily první hlídky, ale pachatel již opustil areál nemocnice. Policisté byli schopni identifikovat střelce a určit, kam se pravděpodobně po útoku vydal, díky kamerám, které byly přítomny jak v nemocnici, tak venku v bezprostřední blízkosti. Byla zavedena bezpečnostní opatření uvnitř i vně nemocnice a policie zahájila pátrání po pachateli. Policie pátrala po osobách, které odpovídaly popisu podezřelého. Útočník byl objeven se střelným zraněním, které si sám způsobil, vedle svého auta v obci Děhylov, šest kilometrů od Ostravské nemocnice. (Jiroušková, 2020)

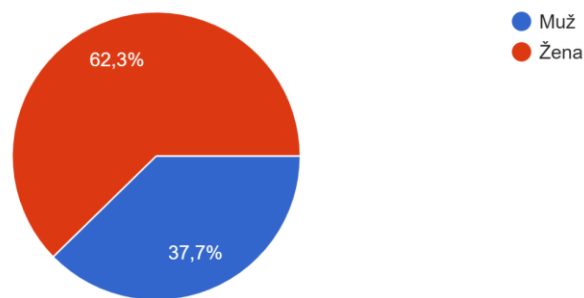
Pachatelova smrt vedla k odložení případu v srpen 2020. Původ zbraně, kterou pachatel použil, a způsob její úpravy do funkční podoby jsou však stále předmětem vyšetřování. Střelnou zbraň si podle vyšetřovatelů pořídil na začátku listopadu 2019. (Jiroušková, 2020)

9 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

Dotazník obsahoval 18 otázek a zúčastnilo se jej 138 respondentů. Dotazník byl prováděn online a pro oblast městské části Olomouce Droždín a obcemi Bystrovany, Bukovany, Samotíšky a byl mířen na laickou veřejnost. Účelem dotazníků bylo zjistit, jaké má laická veřejnost povědomí o problematice měkkých cílů a útoků na něj, rovněž bylo zjišťováno, jaký mají názor na zbraně a Policii České republiky.

Otázka č.1 - Jaké je vaše pohlaví?

Jaké je vaše pohlaví?
138 odpovědí

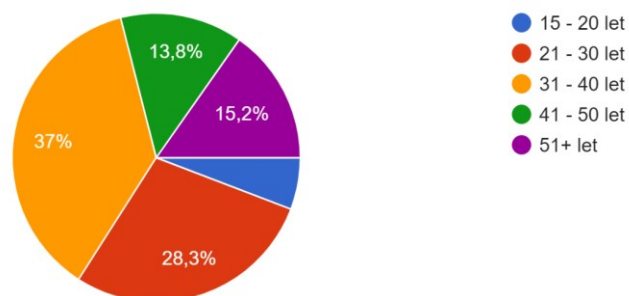

Obrázek 1 Graf otázka č. 1 (Zdroj vlastní)

Z průzkumu mezi laickou veřejností vyplývá, že se ho zúčastnilo více žen než mužů. Konkrétně odpovídalo na dotazník 86 žen a 52 mužů. (viz obrázek 1)

Otázka č.2 - Do jaké věkové kategorie spadáte?

Do jaké věkové kategorie spadáte?
138 odpovědí

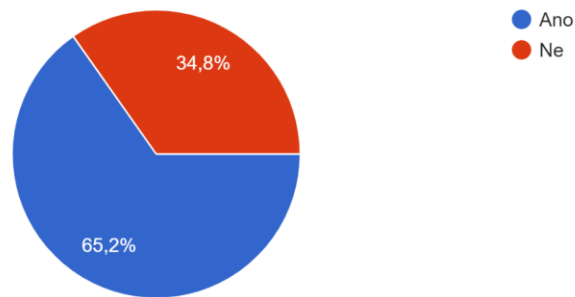
Obrázek 2 Graf otázka č.2 (Zdroj vlastní)

Z druhé otázky dotazníku, lze vyvodit, že nejvíce respondentů, tedy 51 lidí, patří do věkové skupiny 31–40 let. Tato skupina tak představuje největší podíl respondentů, kteří se účastnili dotazníku. Na druhém místě se nachází skupina respondentů ve věku 21–30 let, kteří tvoří 39 lidí. Nejmenší podíl respondentů patří do kategorie 15–20 let, kde odpovědělo pouze 8 lidí, a do kategorie 41–50 let, kde odpovědělo 19 lidí. Nejstarší věkovou kategorií, tedy 51 a více let, zastupuje 21 respondentů. Z těchto výsledků vyplývá, že se výzkumu účastnili především lidé ve středním věku. (viz obrázek 2)

Otázka č.3 - Slyšel/a jste někdy o nějakém útoku na měkký cíl?

Slyšel/a jste někdy o nějakém útoku na měkký cíl?

138 odpovědí

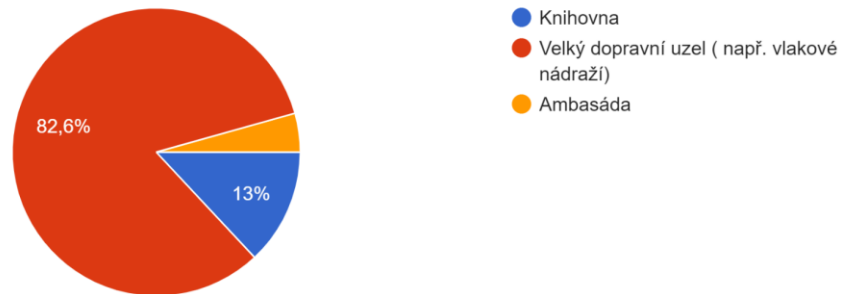
Obrázek 3 Graf otázka č.3 (Zdroj vlastní)

Z výsledků třetí otázky dotazníku vyplývá, že většina dotazovaných, konkrétně 90 z nich, slyšela o útocích na měkké cíle. Naopak 48 z nich odpovědělo, že o takových útocích neslyšeli. Tato odpověď je důležitá pro zhodnocení povědomí veřejnosti o této problematice. (viz obrázek 3)

Otázka č.4 - Co je podle Vás, z níže uvedeného, ideálním měkkým cílem?

Co je podle Vás, z níže uvedeného, ideálním měkkým cílem?

138 odpovědí

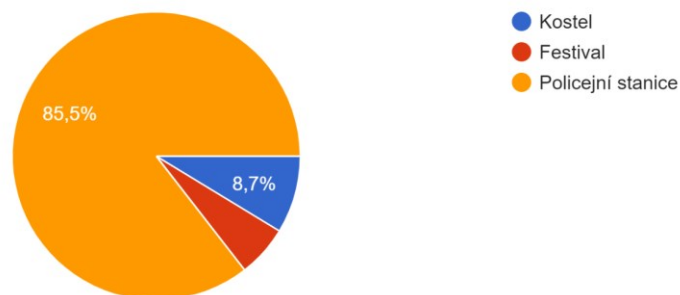
Obrázek 4 Graf otázka č.4 (Zdroj vlastní)

Podle výsledků čtvrté otázky dotazníku je pro většinu dotazovaných ideálním měkkým cílem velký dopravní uzel, jako například vlakové nádraží, na kterých se vyskytuje vysoký počet lidí, tuto odpověď zvolilo 114 respondentů. Respondenti, co považovali knihovny nebo ambasády za ideální cíle se mýlili. Objekt jako knihovna je již spojován s vyšším stupněm bezpečnostní ochrany, stále však může být zranitelný v případě útoku, tuto možnost zvolilo 18 respondentů. V případě ambasády, kterou zvolilo 6 respondentů, je odpověď zcela chybná, protože se jedná o cíl tvrdý, který je už velmi dobře zabezpečený. (viz obrázek 4)

Otázka č.5 - Co podle Vás měkkým cílem není?

Co podle Vás měkkým cílem není?

138 odpovědí

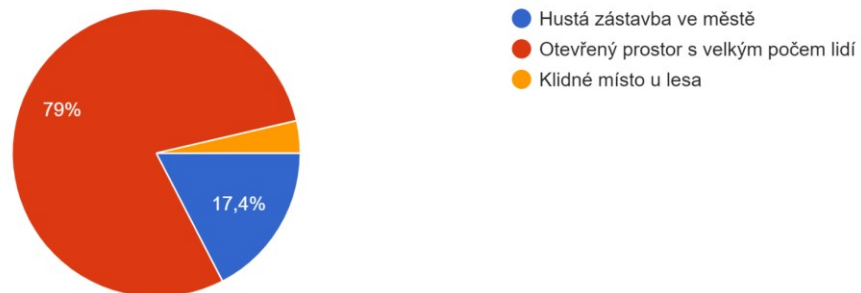
Obrázek 5 Graf otázka č.5 (Zdroj vlastní)

Z výsledků páté otázky lze vyčíst, že většina dotazovaných (118 respondentů) správně identifikovala, že policejní stanice není měkkým cílem. Na druhou stranu, menší počet respondentů označil kostel (12) a festival (8) za nevhodné cíle pro útok. Tyto odpovědi však nejsou správné. Kostely a kulturní akce jsou často terčem útoků na měkké cíle. Z výsledků lze tedy usoudit, že část respondentů nemá dostatečné povědomí o tom, co je měkkým cílem. (viz obrázek 5)

Otázka č.6 - Jak byste definoval/a ideální měkký cíl?

Jak byste definoval/a ideální měkký cíl?

138 odpovědí

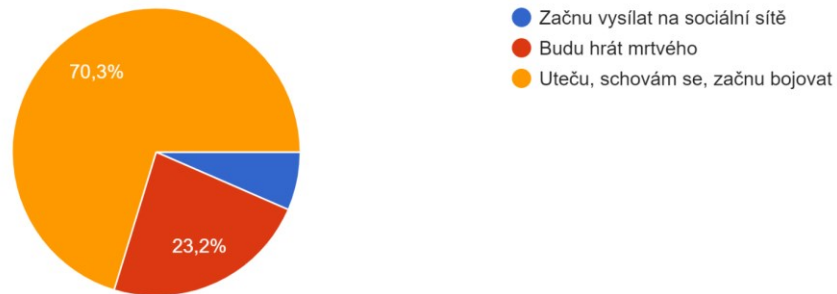
Obrázek 6 Graf otázka č.6 (Zdroj vlastní)

Z odpovědí na šestou otázku vyplývá, že většina respondentů (109) definuje ideální měkký cíl jako otevřený prostor s velkým počtem lidí. Menší počet respondentů (24) zvolil hustou zástavbu ve městě a pouze 5 respondentů se domnívá, že ideálním měkkým cílem je klidné místo u lesa, což je samozřejmě špatně. (viz obrázek 6)

Otázka č.7 - Jak byste se zachoval/a při útoku na měkký cíl?

Jak byste se zachoval/a při útoku na měkký cíl?

138 odpovědí

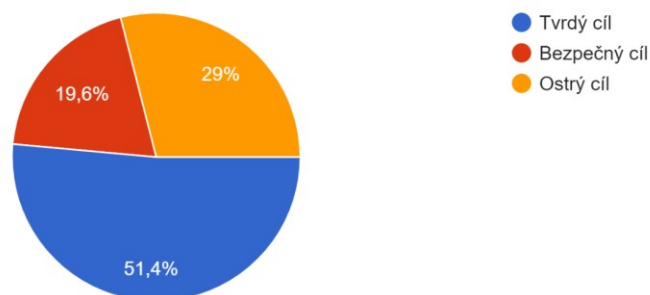
Obrázek 7 Graf otázka č.7 (Zdroj vlastní)

V sedmé otázce, týkající se reakce na útok na měkký cíl, 97 respondentů uvedlo, že by utekli, schovali se nebo začali bojovat. To je správný postup, protože tyto akce mají tendenci minimalizovat riziko úrazu nebo smrti. Nicméně, 32 respondentů odpovědělo, že by hráli mrtvého. Tato reakce se může zdát účinná, ale být neefektivní v situacích, kde je útočník příliš blízko a může zkontrolovat, zda jsou oběti skutečně mrtvé. Zároveň 9 respondentů uvedlo, že by začali vysílat na sociální síť. (viz obrázek 7)

Otázka č.8 - Jaký je podle Vás opak měkkého cíle?

Jaký je podle Vás opak měkkého cíle?

138 odpovědí

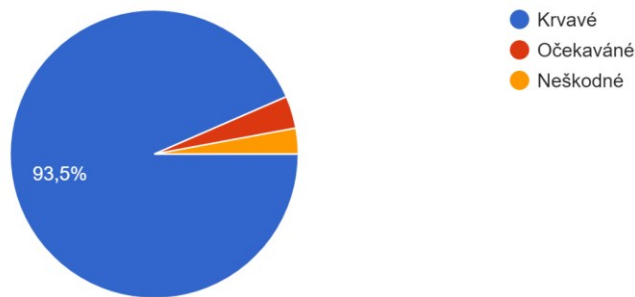
Obrázek 8 Graf otázka č.8 (Zdroj vlastní)

V osmé otázce dotazníku 71 respondentů označilo jako správnou odpověď tvrdý cíl, což je také správná terminologie z oblasti bezpečnosti. Respondenti v počtu 40 odpověděli, že

opakem měkkého cíle je ostrý cíl a 27 respondentů označilo jako opak bezpečný cíl. Tyto odpovědi jsou zcela chybné. (viz obrázek 8)

Otázka č.9 - Útoky na měkké cíle bývají?

Útoky na měkké cíle bývají?
138 odpovědí

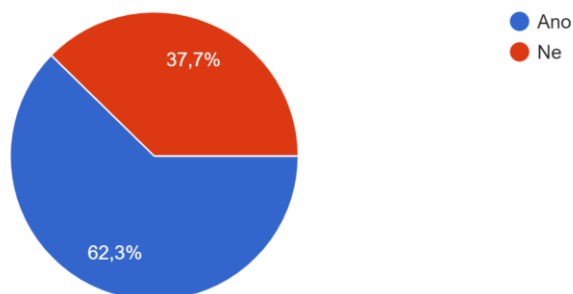

Obrázek 9 Graf otázka č.9 (Zdroj vlastní)

Odpovědi na devátou otázku naznačují, že většina respondentů si uvědomuje, že útoky na měkké cíle jsou obvykle krvavé (129). Pouze malá část respondentů odpověděla, že jsou neškodné (4) nebo očekávané (5). Z toho lze usoudit, že laická veřejnost si uvědomuje rizika spojená s útoky na měkké cíle a bere je vážně. (viz obrázek 9)

Otázka č.10 - Myslíte, že byste dokázali poznat člověka v amoku?

Myslíte, že byste dokázali poznat člověka v amoku?
138 odpovědí

Obrázek 10 Graf otázka č.10 (Zdroj vlastní)

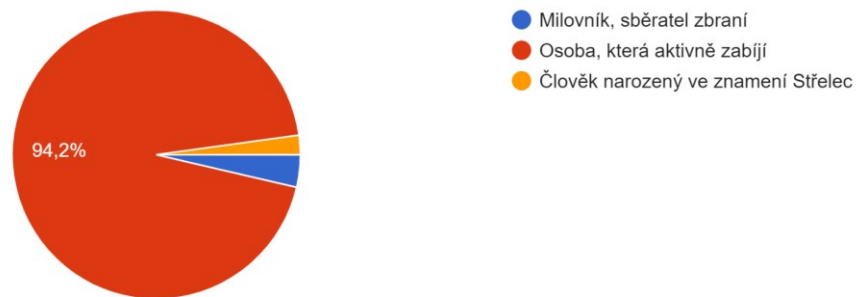
Z výsledků desáté otázky dotazníku vyplývá, že 86 respondentů se domnívá, že by dokázali poznat člověka v amoku, zatímco 52 respondentů si myslí, že by to pro ně nebylo možné. Tato otázka se týká schopnosti rozpoznat člověka, který se nachází v záchvatu zuřivosti nebo

psychické poruchy a může představovat potenciální hrozbu pro okolí. Výsledky ukazují, že kolem dvou třetin respondentů si myslí, že by dokázala takovou osobu rozpoznat, což může signalizovat jejich větší sebevědomí v této oblasti. Nicméně, v praxi může být identifikace člověka v amoku obtížná a závisí na mnoha faktorech. (viz obrázek 10)

Otázka č.11 - Kdo je podle Vás aktivní střelec?

Kdo je podle Vás aktivní střelec?

138 odpovědí

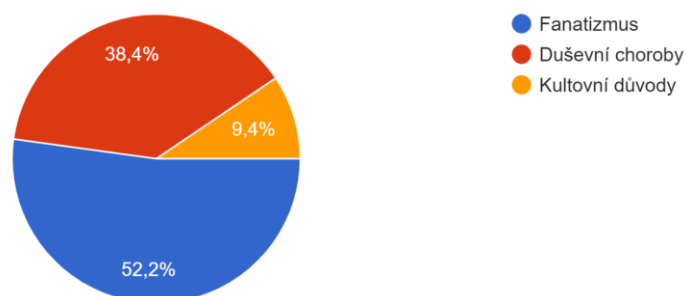
Obrázek 11 Graf otázka č.11 (Zdroj vlastní)

Podle výsledků otázky se drtivá většina, konkrétně 130 odpovědí, domnívá, že aktivní střelec je osoba, která aktivně zabíjí. To jen ukazuje, že veřejnost je seznámena s tímto pojmem nebo si ho dokáže logicky odvodit. Na druhé straně 5 respondentů považuje aktivního střelce za milovníka nebo sběratele zbraní, zatímco 3 respondentů odpověděli, že aktivní střelec je člověk narozený ve znamení Střelec. (viz obrázek 11)

Otázka č.12 - Co je podle Vás nejčastějším motivem aktivních střelců?

Co je podle Vás nejčastějším motivem aktivních střelců?

138 odpovědí

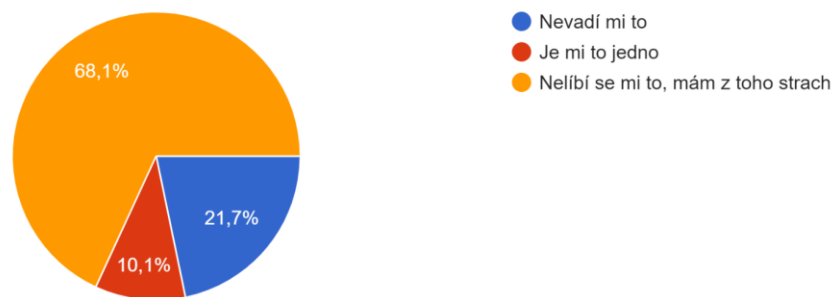
Obrázek 12 Graf otázka č.12 (Zdroj vlastní)

Z výsledků dvanácté otázky vyplývá, že podle většiny respondentů je nejčastějším motivem aktivních střelců fanatismus, tuto odpověď zvolilo 72 lidí. Na druhém místě se umístily duševní choroby, na toto možnost odpovědělo 53 lidí. Kultovní důvody byly označeny pouze 13 respondenty. Tyto výsledky naznačují, že většina dotázaných lidí vidí motivaci aktivních střelců spíše v extrémních názorech než v psychických poruchách. (viz obrázek 12)

Otázka č.13 - Jaký máte názor na nošení střelných zbraní na veřejných místech v ČR?

Jaký máte názor na nošení střelných zbraní na veřejných místech v ČR?

138 odpovědí

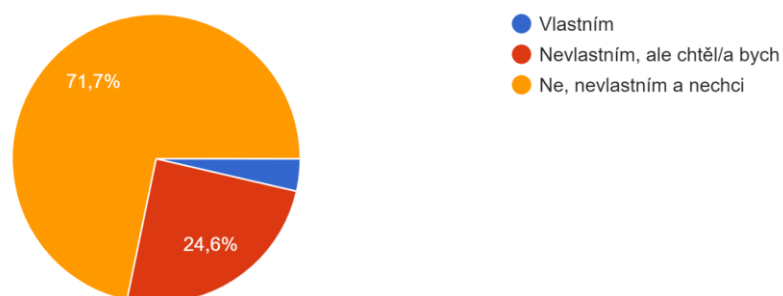
Obrázek 13 Graf otázka č.13 (Zdroj vlastní)

Z odpovědí na tuto otázku vyplývá, že většina respondentů (94) má negativní názor na nošení střelných zbraní na veřejnosti v ČR a mají z toho strach. Naopak menší počet respondentů (30) uvedl, že jim to nevadí a 14 respondentům bylo nošení střelných zbraní na veřejnosti zcela jedno. (viz obrázek 13)

Otázka č.14 - Vlastníte, popřípadě chtěl/a byste vlastnit střelnou zbraň?

Vlastníte, popřípadě chtěl/a byste vlastnit střelnou zbraň?

138 odpovědí

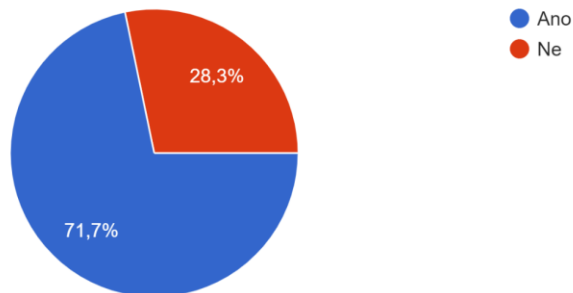

Obrázek 14 Graf otázka č.14 (Zdroj vlastní)

Z odpovědí na čtrnáctou otázku vyplývá, že většina respondentů (99) nevlastní střelnou zbraň a ani ji vlastnit nechce. Mají z toho strach a vnímají to jako potenciální ohrožení své bezpečnosti. Respondentů, co uvedli, že zbraň nevlastní, ale rádi by ji vlastnili, bylo 34. Zatímco pouze 5 respondentů uvedlo, že vlastní střelnou zbraň. Tyto výsledky naznačují, že vlastnictví střelných zbraní není pro většinu respondentů prioritou a mnoho lidí se cítí bezpečněji i bez nich. (viz obrázek 14)

Otázka č.15 - Znáte někoho, kdo vlastní zbraň?

Znáte někoho, kdo vlastní zbraň?
138 odpovědí

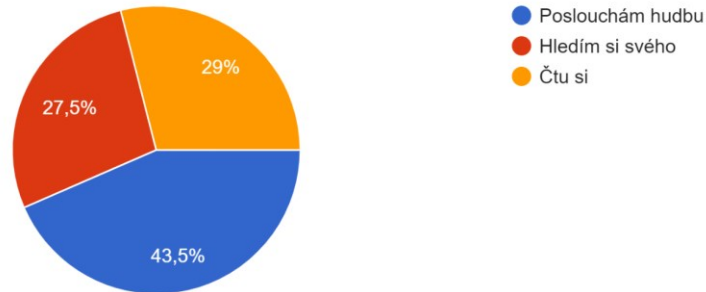
Obrázek 15 Graf otázka č.15 (Zdroj vlastní)

Z otázky patnáct bylo zjištěno, že 99 respondentů zná někoho, kdo vlastní zbraň, zatímco 39 respondentů nezná nikoho, kdo by vlastnil střelnou zbraň. Z tohoto lze usoudit, že vlastnictví zbraní v ČR není zcela neobvyklé a že existuje nějaký okruh lidí, kteří vlastní zbraň nebo někoho takového znají. (viz obrázek 15)

Otázka č.16 - Jak se chováte, když cestujete?

Jak se chováte, když cestujete?

138 odpovědí

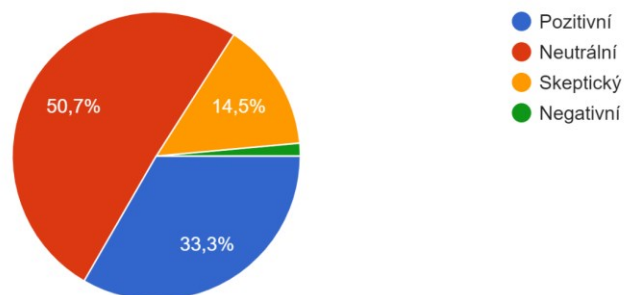
Obrázek 16 Graf otázka č.16 (Zdroj vlastní)

Podle odpovědí respondentů na šestnáctou otázku se zdá, že během cestování preferují různé způsoby zábavy nebo relaxace. Většina respondentů (60) uvedla, že poslouchají hudbu, což může být způsob, jakým si zkrátit čas nebo se uvolnit. Respondentů, co uvedli, že během cestování čtou bylo 40. Respondentů, co uvedli, že během cestování si hledí svého, což může znamenat, že koukají po okolí a co se kolem nich děje, bylo 38. Jenže lidé, co poslouchají hudbu, můžou mít v případě útoku na měkký cíl, na kterém se můžou v tu chvíli nacházet, značně pozdější reakční dobu, a to je může ohrožovat. (viz obrázek 16)

Otázka č.17 - Jaké máte mínění o Policii ČR?

Jaké máte mínění o Policii ČR?

138 odpovědí

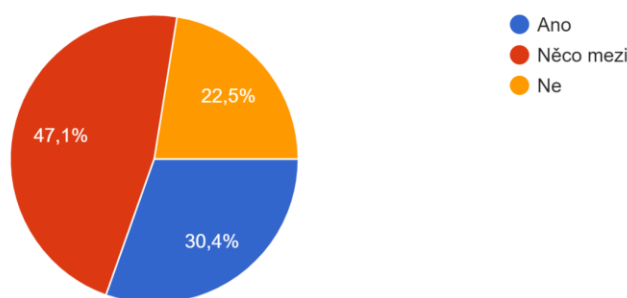

Obrázek 17 Graf otázka č.17 (Zdroj vlastní)

Výsledky otázky sedmnáct ukazují, že většina respondentů (70) měla neutrální názor na Policii ČR. Nicméně, 46 respondentů mělo pozitivní názor na Policii ČR, což ukazuje, že je pro ně policie důležitou institucí a vnímají ji pozitivně. Na druhé straně 20 respondentů mělo skeptický názor na policii a pouze 2 respondenti měli negativní názor. (viz obrázek 17)

Otázka č.18 - Věříte, že Policie ČR, v případě útoku na měkký cíl, dokáže snížit počet obětí?

Věříte, že Policie ČR, v případě útoku na měkký cíl, dokáže snížit počet obětí?
138 odpovědí

Obrázek 18 Graf otázka č.18 (Zdroj vlastní)

Na základě výsledků odpovědí na osmnáctou otázku lze říci, že většina respondentů je neutrální (65) nebo má pozitivní (42) názor na Policii ČR. Avšak menšina respondentů věří, že policie dokáže v případě útoku na měkký cíl snížit počet obětí. Z toho lze usuzovat, že existuje i určitá nedůvěra v Policii České republiky. (viz obrázek 18)

Návrhy na zlepšení

Na základě předchozího dotazníku by se mohlo navrhnout hned několik návrhů na zlepšení. Podle výsledků dotazníku jde vidět, že část veřejnosti na tematiku útoků na měkké cíle povědomí nemá. Tato neznalost může být ohrožující, jak pro jejich bezpečnost, tak pro bezpečnost společnosti. Proto je velmi důležité zaměřit se na zlepšení edukace v těchto oblastech. Edukace by měla probíhat už od prvního stupně základní školy. V školských zařízeních se sice trénuje připravenost na některé mimořádné události, jako třeba požár, ale útok se aktivního střelce se netrénuje. Děti by se měli učit, jak se v těchto situacích chovat, co naopak nedělat a jak se třeba správně zabarikádovat ve své třídě. I když se může zdát, že vystavovat těmto informacím už tak brzo může být poněkud stresující, ale může to být jen otázka času, než se nějaký jedinec rozhodne provést takový útok. Nové znalosti, co se můžou děti školního věku naučit, můžou jim a ostatním potencionálně zachránit život.

Podle pohledu na výsledky dotazníkového šetření, jde vidět, že nemalá část respondentů zbraň sice nevlastní, ale v budoucnosti by nějakou střelnou zbraň vlastnit chtěla. To může naznačovat blížící se trend, který by měl za následek zvýšení legálních držitelů střelných zbraní v populaci České republiky, proto by na to měli být složky integrovaného záchranného systému připraveny. Převážně Policie České republiky by se měla připravit na větší počet těchto legálních držitelů při potenciálních mimořádných událostech, jako může být právě útok aktivního střelce. Navrhnuté cvičení v této práci by mělo být určeno právě na tyto situace.

Další krok by bylo užitečné zlepšit informovanost veřejnosti o měkkých cílech a bezpečnostních opatřeních v souvislosti s nimi. To by mohlo zahrnovat zlepšení komunikace mezi policií a veřejností, například prostřednictvím informačních kampaní a prezentací, které by vysvětlily, jak se chovat v situacích, kdy je měkký cíl napaden.

K prospěchu by mohlo i být poskytnutí tréninků a kurzů z osobní bezpečnosti pro veřejnost. Tyto kurzy by mohly obsahovat různé scénáře a simulace, které by lidem pomohly lépe pochopit, jak reagovat v situacích ohrožení. Také by se mělo klást větší důraz na to, jak lidé mohou chránit své blízké v případě, že se stane něco nebezpečného.

Kromě toho by se měla zvážít návštěvnost míst co patří mezi měkké cíle, jako jsou nákupní centra nebo kulturní akce. Na těchto místech by měla být zlepšena bezpečnostní opatření a zvýšena přítomnost ochranných služeb, aby se minimalizovala rizika a aby se lidé cítili bezpečněji.

10 NÁVRH CVIČENÍ POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY V PŘÍPADĚ OZBROJENÉHO ÚTOČNÍKA ZA PŘÍTOMNOSTI LEGÁLNĚ OZBROJENÉHO CIVILISTY

Následující návrh cvičení by mohl být použit pro trénink Policie České republiky v případě ozbrojeného útočníka za přítomnosti legálně ozbrojeného civilisty.

10.1 Plán provedení cvičení

Plán taktického cvičení Policie České republiky je důkladný prováděcí dokument, který stanovuje rámec pro plánované provedení taktického cvičení, dosažení jeho cílů, uvedení všech jeho povinností do praxe a zajištění efektivity řídicího cvičení. V písemné přípravě by měl být obsažen cíl cvičení, místo a datum konání cvičení, seznam zúčastněných jednotek s popisem jejich dílčích úkolů, námět cvičení, časový harmonogram, grafická složka cvičení, plán spojení, bezpečnostní opatření a mnoho dalších opatření podle typu cvičení, které je potřeba.

10.2 Cíl cvičení

Účelem taktického cvičení je zajistit, aby jednotky PČR byly v místě zásahu koordinovány a fungovaly co nejefektivněji. Primárně bude třeba prověřit funkčnost prvosledových jednotek PČR. Zejména bude sledováno, zda zasahující policisté používají nejlepší taktickou strategii k zneškodnění pachatele nebo pachatelů v této krizové situaci. Primární odpovědností policistů bude co nejdříve zasáhnout proti ozbrojeným útočnickům a zbavit se jich, aby se minimalizovaly ztráty na životech. Zároveň budou zasahující policisté vystaveni nepředvídatelnému faktoru, kterým bude legální civilní držitel zbraně, který bude sám a nezávisle na PČR podnikat kroky pro zastavení aktivního útočníka. Vzhledem k tomu, že útok aktivního střelce trvá přibližně okolo 15 ti minut, je rychlost zásahu v těchto situacích jednou z nejdůležitějších složek. V důsledku toho se tento výcvik zaměří na řešení mimořádné události "útok aktivního střelce" v reakci na rostoucí počet osob s různými motivy, které provádějí útoky proti civilnímu obyvatelstvu, jež mají za následek značný počet mrtvých v celosvětovém měřítku.

10.2.1 Termín a místo cvičení

Termín realizace taktického cvičení vznikne po dohodě příslušných představitelů Magistrátu města Olomouce, hlavním iniciátorem cvičení je PČR. Ideální termín by byl ke konci června,

tento měsíc je specifický, protože dochází ke snížení počtu návštěvníků úřadu z důvodu brzkých dovolených, ale zároveň ještě nedochází k odlivu příslušníků PČR na jejich samotné dovolené.

Místo simulovaného taktického cvičení složek IZS dle typové činnosti STČ 14/IZS AMOK – útok aktivního střelce bude realizováno přímo v prostorách Magistrátu města Olomouce na adrese Vejvodského 2 – tř. Kosmonautů 8 v Olomouci.

10.2.2 Seznam zúčastněných sil a prostředků

Pro taktické cvičení musí být předem vyčleněn požadovaný počet účastníků a potřebné vybavení. Integrované operační středisko krajského ředitelství policie (dále jen IOS KŘP) a příslušná operační střediska ostatních složek IZS jsou ve spolupráci s velitelem zásahu na místě události do značné míry odpovědná za zajištění potřebných sil a prostředků v reálném případě druhu MU, jakým je napadení aktivním střelcem. Pro vyčlenění potřebných účastníků a zdrojů je nezbytné vycházet při koncipování taktického cvičení z předem připraveného scénáře. V důsledku toho je důležité vzít v úvahu počet útočníků, obětí, těžce a lehce zraněných obětí, které budou přítomny v průběhu útoku.

Zúčastnění:

- 3 prvosledové hlídky (9 policistů),
- 1 hlídka dopravní policie,
- obsluha velitelsko-štábního vozidla,
- 1 legální držitel střelné zbraně,
- 30 figurujících civilistů.

Prostředky a technika

- 4 policejní auta (Škoda Octavia, Škoda Kodiaq),
- balistické vesty, ochranné helmy a další ochranné prostředky,
- cvičné zbraně ve výbavě policie, cvičná munice,
- komunikační prostředky
- operační velitelsko-štábní vozidlo.

Operační velitelsko-štábní vozidlo

Vozidlo C2VAN (Command Control VAN), které můžeme vidět na obrázku 1 a 2, je speciálně upravené víceúčelové vozidlo vybavené vestavěnou monitorovací technologií a dalším speciálním zařízením. Díky navzájem komunikujícím technologiím se C2VAN stává silným nástrojem při výkonu činností v terénu a v boji proti extremistickým jevům. (URC Systems, 2019)

Pořízených bylo 14 vozidel v roce 2022, do každého kraje jedeny, které byly pořízeny na základě migrační krize. Takové vozidlo se používá na práci v terénu, jako pátrací akce nebo závažnější fotbalová utkání. Na toto taktické cvičení jako je útok aktivního střelce se toto vozidlo hodí jako možný spojovací prostředek pro hlavní velitelské centrum zásahu, které může být v bezpečné vzdálenosti od objektu, v případě, že by zákrok policie trval delší dobu. Navíc při takovém cvičení si můžou cvičící policisté vyzkoušet obsluhu takového vozidla.

Vozidlo umožňuje:

- Mobilní velitelské pracoviště – možnost částečného převzetí činnosti operačního střediska a řízení jednotek v terénu s využitím aplikace podpory velení a řízení.
- Komunikační centrum – zajištění hlasového a datového spojení se stacionárními systémy a se spolupracujícími jednotkami provádějících činností v terénu, které zahrnuje hlasovou komunikační bránu, jako Push To Talk systém, aplikaci pro odesílání stavových zpráv SMS, aplikace záznamu komunikačního provozu a další aplikace a subsystémy.
- Kamerový dohled – monitorování opatření se záznamem s možností on-line přenosu do hlavního velitelského pracoviště, který zahrnuje subsystém pro podporu výkonu služby. Obsahuje termo kameru s vysokým zoomem, dalekonosný mikrofon. (URC Systems, 2019)

Obrázek 19 Vozidlo C2VAN (Zdroj vlastní)

Obrázek 20 Vnitřek vozidla C2VAN (Zdroj vlastní)

10.3 Námět cvičení

Námětem taktického cvičení je předpoklad, že do prostor Magistrátu města Olomouce dojde (dále jen MMO) k násilnému útoku ze strany ozbrojeného pachatele. Do budovy MMO vstoupí postarší muž v úředních hodinách, kdy v rámci běžného provozu probíhají běžné činnosti magistrátu. Muž je frustrován, trpí rozvinutou duševní chorobou a nedávno přišel o řidičský průkaz. Pachatel původně šel na magistrát na oddělení přestupků v dopravě. Po vyhledání oddělení a vyčkání fronty vstoupil do kanceláře příslušného úředníka. Po krátké době vzplane hádka s úředníkem, kterého při následném záchvatu amoku usmrtí svou příruční zbraní. Muž nadále vystupuje z kanceláře na chodbu a zahajuje nekoordinovanou smrtící palbu s cílem usmrtit nebo zranit co největší počet osob. Útočník se pohybuje neplánovaně po vnitřních prostorách objektu MMO za nepravděpodobně se opakující střelby. Důsledkem jeho jednání zemře 5 úředníků, 12 civilních obětí a několik osob je vážně i lehce zraněno. V mezi patře se v době začátku útoku nachází mladší muž, kterým je legálním držitelem palné zbraně, kterou drží zrovna u sebe. Muž se vyvaruje nastávající panice a rozhodne pokračovat směrem k palbě, zatím co kolem něj utíkají svědci útoku, co se nacházeli v patře. Mezitím v průběhu útoku se svědků z nižších pater podařilo dovolat prostřednictvím telefonní linky 158 pomoci. Rychlá reakce operátorů IOS KŘP na místo útoku vysílá prvosledové hlídky PČR k neprodlené eliminaci útočníka.

Podrobný scénář

V dopoledních hodinách do budovy Magistrátu města Olomouce na Odbor agendy řidičů a motorových vozidel, které se nachází v Olomouci na třídě Kosmonautů 8, přichází postarší muž v běžných úředních hodinách. Muž, který trpí rozvinutou duševní chorobou a nedávno přišel o řidičský průkaz, vstupuje do budovy MMO se svojí příruční zbraní, s cílem vyřešit své problémy na oddělení přestupků v dopravě. V budově se v té době nachází mnoho úředníků a lidí, kteří zde vyřizují různé záležitosti.

Po vyhledání oddělení, muž vystojí dlouhou řadu a pak se následně dostane do kanceláře příslušného úředníka, kde po krátké době vyvrcholení frustrace a neléčených mentálních problémů vznikne spor. Během následného záchvatu amoku pachatel použije svou příruční zbraň a usmrtí úředníka. Naneštěstí, pachatel vystoupí z kanceláře a začne střílet nekoordinovaně na chodbách a vnitřních prostorech objektu MMO. Tento incident způsobí obrovskou paniku a několik dalších úředníků opustí své kanceláře a vyběhnou na chodbu, kde se přilepí do davu lidí, který prchají z budovy. Útočník v pár okamžicích usmrtí

5 zaměstnanců úřadu a 12 návštěvníků úřadu, zbytek lidí se dokáže s lehkými nebo těžkými zraněními uprchnout z chodby.

V počátcích útoku se v mezi patře nachází mladší muž, který je legálním držitelem palné zbraně. Muž si uvědomí, že jeho zbraň může být klíčovým prvkem v situaci, jako je tato, aby zabránil dalšímu běsnění útočnicka a zachránil životy lidí, co se nacházejí po budově, proto se rozhodne tedy pokračovat směrem k palbě, zatím co kolem něj utíkají svědci útoku, co se nacházeli v patře. Netušícímu útočnickovi přijde do zad a přes konec chodby se vztyčenou zbraní vyzve útočnicka, aby odhodil zbraň. Útočnick se na něho otočí a v rychlosti vystřelí, následně vznikne krátká přestřelka, při níž oba muži minou. Mladý muž má útočnicka „přišpendleného“ uprostřed chodby, kde se kryje ve stupu do jedné kanceláře.

V průběhu útoku se svědkům z nižších pater podaří kontaktovat prostřednictvím telefonní linky 158 policii, kdy potom sdělí operátorům informace o vzniklém incidentu v prostorách MMO na tř. Kosmonautů. Nicméně prvotní obdržené informace jsou neurčité, zmatečné a není z nich zcela jasné, o kolik útočnicků se vůbec jedná. Informace vypovídají jen o místě incidentu, o stále probíhající střelbě a neurčený počet raněných. Operátor rychle zareaguje a vysílá prvosledové hlídky Policie České republiky na místo útoku.

Integrované operační středisko krajského ředitelství policie vyše z hlediska organizační struktury příslušné policisty z krajského ředitelství zařazené do prvosledových hlídek, kteří po příjezdu na místo zahájí činnost v souladu s plánem činnosti ST-14/IZS AMOK – útok aktivního střelce. Hlavním cílem PČR je vypátrat útočnicka a následně ho neutralizovat, aby nedošlo k ohrožení života nebo zdraví dalších osob v okolí incidentu. PČR neví, že se v objektu nachází legální držitel zbraně, to bude značně stěžovat zásah a při unáhleném jednání si můžou mladého muže zaměnit za útočnicka. Zasahující policisté si budou muset počínat s opatrností při spatření mladého muže.

Stručné shrnutí scénáře:

- jeden útočnick (postarší muž),
- legální držitel střelné zbraně (mladý muž),
- 3 prvosledové hlídky (9 policistů)
- jedna střelná zbraň (útočnick),
- jedna střelná zbraň (legální držitel),
- výzbroj a výstroj policie

- bez motivu, amok v důsledku frustrace a mentální nemoci,
- 17 usmrcených (5 úředníků, 12 civilistů),
- závěr – neutralizace útočnicka PČR po předání výhodné pozice mladým mužem.

10.4 Úkoly cvičících

Očekávané činnosti PČR v průběhu provádění cvičení se označují jako výcvikové úkoly cvičících. Primární dokument ST-14/IZS AMOK – Útok aktivního střelce uvádí, že konkrétní MU lze rozdělit na několik dílčích etap podle důležitosti. V této bakalářské práci se zaměřujeme přímo jen na PČR, jejími úkoly jsou:

- neprodleně se zapojí do eliminace aktivního střelce, jak můžeme vidět na obrázku 3,
- první hlídka PČR je nasazována ihned po svém příjezdu k eliminaci aktivního střelce,
- další policista po příjezdu na místo MU zůstává u služebního vozidla se zapnutým zvláštním výstražným světlem modré barvy z důvodu zajištění komunikace s IOS KŘP, zasahujícími policisty a složkami IZS (dále viz list Policie ČR); jakmile to okolnosti a dostatečný početní stav policistů dovolí, zaujme toto místo u vozidla s výstražným modrým světlem velitel zásahu,
- určí velitele zásahu složek IZS,
- vymezuje nebezpečnou zónu, dohlíží na ni a informuje příjíždějící složky IZS o jejím vytvoření,
- určuje vhodný nástupní prostor složek IZS a ve spolupráci se složkami IZS zajišťuje ustavení techniky,
- vymezuje vnější zónu včetně stanovení bezpečnostních uzávěrů do vnější zóny a dohlíží na její dodržování,
- provádí dopravní opatření pro plynulý příjezd/odjezd vozidel složek IZS; k tomu lze využít strážníky obecní/městské policie (řízení dopravy, uzavírka komunikací apod.),
- zajišťuje bezpečnostní dohled na zřízených stanovištích ve vnější zóně z důvodu ochrany zasahujících složek IZS; pokud velitel zásahu prohlásí část určitého prostoru místa zásahu za bezpečný, nehrozí zde ze strany aktivního střelce žádné nebezpečí,

- v případě, že to situace umožňuje, kontaktuje a ztotožňuje prchající osoby z místa MU a vyzývá je, aby se shromáždily v určeném prostoru ve vnější zóně; zde je nutná co nejdříve přítomnost dalších policistů k zajištění bezpečnosti osob.

Obrázek 21 Zásahující prvosledová hlídka (Zdroj vlastní)

10.5 Zásah jednotek

Na místě konfliktu se může nacházet několik ozbrojených a vycvičených občanů ochotných zasáhnout. Nebo tam nemusí být žádný z nich. Přítomnost ozbrojené osoby na místě útoku je naprosto zásadní pro snížení počtu obětí, bez ohledu na to, zdali zasahuje policista nebo ozbrojený vycvičený civilista. Nelze však tvrdit, že ozbrojený a vycvičený civilista na místě útoku je automatickou zárukou rychlé eliminace útočníka. (Gawron, 2019)

Faktem je, že každou minutu, kterou se útočník kryje, nemůže hledat další oběti. Každou vteřinu, kterou útočník věnuje svoji pozornost zasahujícímu ozbrojenému civilistovi nebo policistovi, nemůže věnovat vraždění. (Gawron, 2019)

Když k legálně ozbrojenému civilistovi policie přistupuje, by měl civilista následovat postup činností:

1. Neotáčet se na zasahující policisty.
2. Zvednout volnou ruku.
3. Komunikovat zvoláním.
4. Opakovat zvolání.
5. Následně plnit pokyny zasahujících policistů. (Gawron, 2019), (Malánik, 2019)

Zasahující policista by měl dbát a dávat si pozor na:

- můžou být přečíslení,
- zbraň nemusí mít jen zločinec,
- vycvičený občan je na straně policie,
- nutnost správné identifikace lidí,
- k úspěchu je nutná komunikace,
- nutnost získávání informací,
- čist chování davu,
- poznat znaky útočníka a obránce,
- dopady akce,
- střelu nejde vzít zpět. (Gawron, 2019), (Malánik, 2019)

10.6 Časový harmonogram cvičení

Taktické cvičení je navrženo tak, aby zahrnovalo všechny činnosti scénáře, které se budou nacvičovat, a to tak, aby každá sekvence akcí plynule navazovala na další. Obvykle se používá časový harmonogram předpokládaných činností jednotek IZS, aby bylo zajištěno realistické časové vymezení jednotlivých činností v průběhu celého cvičení a následně k vyhodnocení, které potom bude následovat.

Tabulka 1 Předpokládaný rozvrh činností cvičení (Zdroj vlastní)

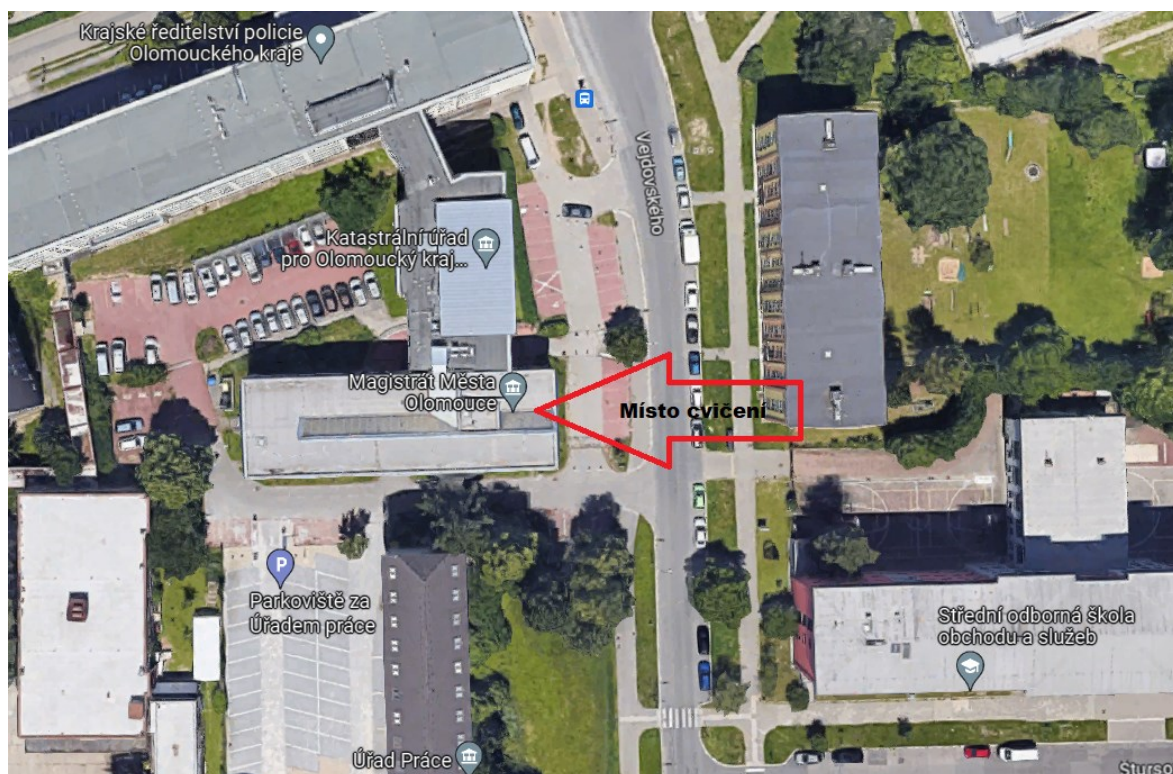
Čas	Situace	Činnost
10:00	Přípravná fáze	Příprava figurantů (maskování, školení BOZP, vysvětlení úkolů), příprava objektu, brífink policie
11:00	Začátek MU	Začátek střelby
11:02	Aktivace civilního střelce	Lokalizace aktivního střelce, přestřelka
11:02	Prvotní oznámení události na linku tísňového volání 158	Zpracování informací integrovaným operačním střediskem krajského ředitelství policie
11:03	Vysílání jednotek na místo MU	Předání dosavadních informací dostupným hlídkám vyslaným na místo MU
11:07	Příjezd první prvosledové hlídky	Zjištění informací na místě zásahu, lokalizace střelce, kontrola výzbroje a výstroje
11:09	Zásah první prvosledové hlídky	Začátek vyhledávání a eliminace útočníka
11:11	Příjezd druhé prvosledové hlídky	Lokalizace první prvosledové hlídky, převzetí informací, kontrola výzbroje a výstroje
11:13	Zásah druhé prvosledové hlídky	Začátek vyhledávání a eliminace útočníka zadním vchodem, komunikace s první prvosledovou hlídkou
11:13	Kontakt první prvosledové hlídky s civilním střelcem	Předání informací o aktivním střelci a předání pozice
11:14	Příjezd hlídky dopravní policie	Zahájení činností dopravní policie (řízení dopravy před objektem, zřízení uzávěry)
11:14	Příjezd třetí prvosledové hlídky	Zajištění okolí místa zásahu, převzetí velení v místě zásahu, koordinace činností, informování IOS KŘP

Čas	Činnost	Situace
11:15	Neutralizace aktivního střelce	Přistoupení k útočnickovi, předání výzvy vzdát se, po neuposlechnutí výzvy a další střelbě usmrcení útočníka
11:16	Oznámení o usmrcení útočníka	Předání informace o smrti útočníka ostatním jednotkám
11:16 - 11:30	Prohledávání objektu MMO	Prohledávání objektu pro případné další hrozby a zabezpečení bezpečnosti pro ZaLP
11:17 - 11:45	Provádění ZaLP	Evakuace postižených osob, poskytování první pomoci
11:45	Ukončení cvičení	Ukončení činností jednotek PČR
11:46 – 12:00	Vyhodnocení cvičení	Závěreční hodnocení velitele zásahu cvičení

Průběh cvičení by se měl shodovat s časovým harmonogramem a být bezproblémový.

10.7 Grafické zobrazení místa cvičení

Grafické znázornění konkrétního místa pro realizaci taktického cvičení PČR bude zobrazeno prostřednictvím fotografické a topografické mapy objektu MMO v obrázcích 4 a 5.

Obrázek 22 Fotografická mapa místa cvičení (Zdroj Google Maps)

Obrázek 23 Topografická mapa místa cvičení (Zdroj Google Maps)

Objekt se nachází v blízké vzdálenosti od Krajského ředitelství policie Olomouckého kraje. Pro průběh scénáře se počítá, že ani jedna prvosledová hlídka se nenachází v okolí a bude jí trvat několik minut, než dojede.

10.8 Bezpečnostní opatření

Cvičení bude probíhat za plného dodržování bezpečnostních pokynů a opatření uvedených v předpisech. To znamená, že všichni účastníci cvičení budou dodržovat obecné právní požadavky a předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci. S výjimkou policisty, který se bude vydávat za pachatele, budou policisté pohybující se ve cvičící oblasti ustrojeni příslušnými uniformami. Ostatní osoby, které se pohybují v povolené oblasti cvičení s předchozím souhlasem velitele cvičení, musí být vhodně oblečeny a mít na sobě ochranu zraku a sluchu (ochranné brýle, špunty do uší) rovněž budou nosit reflexní vestu.

Kromě ochranných pomůcek, které obvykle používají policisté při výkonu služby, budou policisté zařazení do cvičení mít povinnost nosit ochranu očí. Rozhodnutí o použití ochrany sluchu je na samotných policistech. Policisté účastníci se cvičení budou během cvičení vybaveni cvičnou krátkou nebo dlouhou zbraní. Po příjezdu k objektu policisté odevzdají své služební zbraně s ostrými náboji, které budou fyzicky střeženy policistou.

Velitel cvičení rozhodne o použití ochranných prostředků nebo pomůcek na základě místa nasazení a prováděné činnosti. Osoby hodnotící, pozorovatelé a organizátoři budou oblečeni do reflexních vest. Figuranti budou vybaveni ochrannými pomůckami souvisejícími s úkolem na cvičení, jako jsou ochranné brýle a špunty do uší.

Po celou dobu cvičení bude na místě přítomna osoba, co bude zodpovědná za objekt, která připraví prostor pro cvičení a která provede kontrolu spolu s vedoucím cvičení před a po skončení cvičení, aby bylo zaručeno, že nedošlo k poškození majetku.

Během provádění a vyhodnocování cvičení je zakázáno pořizovat fotografie a videozáznamy, s výjimkou osob, které k tomu mají povolení od Policie České republiky.

Pokud během cvičení u některé osoby dojde k jakémukoliv zranění, je nezbytné, aby to daná osoba nahlásila vedoucímu cvičení.

Před vstupem do objektu provede pověřený policista poslední vizuální nebo fyzickou kontrolu cvičných zbraní všech zasahujících policistů.

Nikdo nebude vpuštěn do cvičicího prostoru bez ochrany uší a sluchu. Cvičení se uskuteční bez ohledu na počasí.

10.9 Závěrečné shrnutí

Jakmile je takový plán taktického cvičení vytvořen, odpovědní příslušníci Policie ČR se s jeho obsahem seznámí. Projednají cvičení a případně doplní o připomínky, které jsou v souladu s požadavky na cvičení. Tyto připomínky jsou pak implementovány do navrženého plánu taktického cvičení. Potřebné osoby všech zúčastněných stran, které jsou pro realizaci taktického cvičení rozhodující, by měly plán taktického cvičení podepsat před jeho vydáním jako oficiálního dokumentu, který bude představovat závazný dokument o uskutečnění. Poté zúčastněné strany, v tomto případě Policie ČR, nesou povinnosti spojené s přípravou provedení cvičení, včetně zajištění potřebného personálu (cvičící a figuranti), materiálu a technických prostředků

Po samotném cvičení následuje důkladná analýza všech úkolů a činností, které jsou v navrženém cvičení požadovány. Každá zúčastněná jednotka je vyhodnocena samostatně a za cvičení jako celek je vypracována závěrečná zpráva. Kvalitu hodnocení by měl zajistit vhodný výběr nezávislých hodnotících komisařů z řad samotných policejních odborníků nebo případně přizvaných odborníků ze státní správy, kteří pomohou odhalit případné nedostatky například v rámci:

- dodržování stanoveného scénáře a postupů, úkolů při zákroku na aktivního střelce,
- dodržování dojezdových časů na místo zásahu,
- vzájemné spolupráce jednotek,
- komunikace s civilním střelcem,
- dodržování postupů při provádění ZaLP,
- koordinace velení velitelem zásahu

Na základě objektivních hodnocení jsou navržena možná řešení k odstranění problémů, které se během cvičení objevily.

Taktické cvičení Policie ČR, které sloužilo jako hlavní téma této bakalářské práce, má za cíl zhodnotit a zdokonalit znalosti a schopnosti složek PČR v reálném prostředí. Vzhledem k extrémně krátké délce této MU se do prostoru události nejprve dostaví běžné policejní hlídky. Řešení nastalé situace se tedy nejvíce týkají prvosledových hlídek, hlídek obvodních nebo místních oddělení PČR, popřípadě náhodně vyskytnutého legálního držitele střelné zbraně. Rychlé odstranění aktivního střelce je hlavním cílem policejního zásahu, aby mu bylo zabráněno v jeho činění. Teprve po zneškodnění útočníka nebo po příjezdu větších sil, kdy pachatel již nemůže bezprostředně ohrožovat další oběti, je přípustné, aby policisté v prvosledových hlídkách poskytli první pomoc.

Taktické cvičení bylo koncipováno jako potenciální bezpečnostně-preventivní opatření proti útokům aktivních střelců za přítomnosti legálních držitelů střelné zbraně, kteří pracují ve prospěch policie. Veškeré poznatky ze cvičení mohou být využity jako velmi cenné informace a návod pro změnu současné metodiky výcviku a standardních operačních postupů zásahu proti aktivním střelcům na území České republiky.

ZÁVĚR

Vzhledem k poměrně nízkému výskytu útoků aktivních střelců v české společnosti lze říci, že z hlediska bezpečnosti se naše země jeví jako relativně klidná a bezpečná. Nicméně obavy z takovéhoto útoků jsou v dnešní době zcela oprávněné. Přispět ke zvýšení pocitu bezpečí může větší zájem o edukaci v oblasti bezpečnosti a zlepšení výuky o chování v krizových situacích. Významným faktorem pro udržení této relativní stability je i dodržování zákonů týkajících se držení a užívání střelných zbraní v ČR. Je důležité si uvědomit, že aktivní střelec může být kdokoliv a situace se může kdykoliv změnit. Proto je důležité se aktivně zajímat o tuto problematiku a přemýšlet o možnostech prevence a ochrany.

V rámci bakalářské práce bylo pojednáno o pojmu aktivní střelec, což je nebezpečný pachatel, který, pravděpodobně v amoku, zastřelí co nejvíce lidí bez jakýchkoliv zábran. Vzhledem k této hrozbě byly vytvořeny prvosledové hlídky, které mají za úkol rychle a účinně eliminovat takového pachatele. Tyto hlídky byly zavedeny z důvodu zvýšení akceschopnosti policie a nutnosti rychlého zásahu v případě útoku aktivního střelce.

Cílem bakalářské práce bylo připravit návrh taktického cvičení pro Policii České republiky, které by pomohlo policistům procvičit taktické postupy v situaci, kdy je přítomen legální držitel střelné zbraně, který se na straně policie snaží rovněž eliminovat aktivního střelce. Tato situace je extrémně nebezpečná a vyžaduje okamžitou reakci ze strany policie, aby se minimalizoval počet obětí. Navrhnuté cvičení by mělo policistům pomoci lépe porozumět taktickým postupům a zlepšit koordinaci mezi jednotlivými zasahujícími policisty a legálním držitelem střelné zbraně během zásahu proti aktivnímu střelci. Tato problematika je i dnes stále poměrně neřešena, a tak tato práce může přinést cenné poznatky a náměty. K přípravě návrhu cvičení proběhlo důkladné pozorování probíhajícího cvičení STČ 14/IZS AMOK – útok aktivního střelce a konzultace s cvičícími policisty.

Bylo provedeno dotazníkové šetření, z jehož výsledků dotazníku vyplývá, že část veřejnosti nemá dostatečné povědomí o útocích na měkké cíle, což může být ohrožující pro jejich bezpečnost a bezpečnost společnosti jako celku. Proto je důležité zaměřit se na edukaci v této oblasti, která by měla začít již na základních školách. Dále by bylo užitečné zlepšit informovanost veřejnosti o měkkých cílech a bezpečnostních opatřeních v souvislosti s nimi, například prostřednictvím informačních kampaní a kurzů z osobní bezpečnosti. Kromě toho by mělo být zváženo zlepšení bezpečnostních opatření míst s velkou návštěvností, aby se lidé cítili bezpečněji.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

ADLER, L., D. MARX, H. APEL, M. WOLFERSDORF a G. HAJAK, 2006. Zur Stabilität des „Amokläufer“-Syndroms. Fortschritte der Neurologie · Psychiatrie [online]. 74(10), 582-590 [cit. 2023-03-21]. ISSN 0720-4299. Dostupné z: doi:10.1055/s-2005-919092.

ČERMÁK, Milan, 2012. Bezpečnostní příprava. Praha: Armex. Skripta pro střední a vyšší odborné školy. ISBN 978-80-87451-20-5.

ČÍRTKOVÁ, Ludmila, 2013. Forenzní psychologie. 3., upr. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. Vysokoškolské učebnice (Aleš Čeněk). ISBN 978-80-7380-461-9.

GAWRON, Tomáš, 2019. Analýza: Vybrané zásahy ozbrojených civilistů proti aktivním vrahům. Zbrojnice.com: Praktické, právní, kulturní a společenské aspekty civilního držení zbraní. [online]. [cit. 2023-04-20]. Dostupné z: <https://zbrojnice.com/2019/08/10/analyza-vybrane-zasahy-ozbrojenych-vivilistu-proti-aktivnim-vraham/>

HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR ČESKÉ REPUBLIKY, 2009. Integrovaný záchranný systém [online]. [cit. 2023-04-05]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/integrovaný-zachranny-system.aspx>

HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR ČESKÉ REPUBLIKY, 2023. Postavení a úkoly [online]. [cit. 2023-03-23]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/postaveni-a-ukoly-postaveni-a-ukoly.aspx>

IROZHLAS, 2017. Proč střílel masový vrah Zdeněk K.? [online]. web: Český rozhlas. [cit. 2023-04-22]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/proc-strilel-masovy-vrah-zdenek-k-manzelky-se-s-odstupem-zastavaji-sousedu_1707190600_ace

IROZHLAS, 2021. Norsko si připomíná deset let od největšího teroristického útoku. Breivik zabil 77 lidí [online]. web: Český rozhlas. [cit. 2023-04-22]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/breivik-norsko-oslo-utoya_2107220741_pj

JIROUŠKOVÁ, P., 2020. Odložení případu [online]. Policie České republiky [cit. 2023-04-10]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/krajske-reditelstvi-severomoravskeho-kraje-zpravodajstvi-odlozeni-pripadu.aspx>

LUTZ, James M. a Brenda J. LUTZ, 2017. Global Terrorism. Třetí. Londýn: Routledge. ISBN 978-0-415-53785-8.

MALÁNIK, Zdeněk, 2019. Součinnost občana s policií: při fyzické obraně svých zákonem chráněných zájmů [online]. Uherské Hradiště: UTB ve Zlíně, [cit. 2023-04-28].

MARTIN, Manuel L. Saint, 1999. Running Amok. The Primary Care Companion For CNS Disorders [online]. 1(3), 66–70 [cit. 2023-03-18]. ISSN 2155-7780. Dostupné z: doi:10.4088/PCC.v01n0302

MINISTERSTVO VNITRA, 2016. Metodika základy ochrany měkkých cílů [online]. [cit. 2023-03-15]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/cthh/soubor/terorismus-web-dokumenty-metodikazaklady-ochrany-mekkych-cilu-pdf.aspx>.

MINISTERSTVO VNITRA, 2017. Katalog typových činností integrovaného záchranného systému AMOK – útok aktivního střelce STČ14/IZS [online]. [cit. 2023-03-30]. Dostupné z: <http://metodika.ca hd.cz/stc/STC%2014-IZS%20AMOK.pdf>

MINISTERSTVO VNITRA, 2017. Koncepce ochrany měkkých cílů pro roky 2017–2020 [online]. [cit. 2023-03-15]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/koncepce-ochrany-mekkych-cilu-pro-2017-2020-pdf.aspx>.

MINISTERSTVO VNITRA, 2023. Ochrana měkkých cílů [online]. web: Ministerstvo Vnitra. [cit. 2023-03-18]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/ochrana-mekkych-cilu.aspx>

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY, 2017. Koncepce rozvoje Policie ČR do roku 2020: (aktualizace 2017) [online]. Praha. [cit. 2023-04-22].

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY, 2020. Koncepce rozvoje Policie ČR do roku 2027 [online]. Praha, [cit. 2023-04-22].

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY, 2020. Prvosledové hlídky [online]. web: Policie ČR. [cit. 2023-04-25]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/prvosledove-hlidky.aspx>

SMITH, Ryan, 2019. Vladislav Roslyakov: A Profile. School Shooters .info [online]. Resources on school shootings, perpetrators, and prevention. [cit. 2023-04-03]. Dostupné z: https://schoolshooters.info/sites/default/files/roslyakov_profile_1.0.pdf

URC SYSTEMS, 2019. C2VAN [online]. web: URC Systems spol. s. r.o. [cit. 2023-04-24]. Dostupné z: <https://www.urb-systems.cz/produkt/c2van/>

VYMĚTAL, Jan, 2010. Úvod do psychoterapie. 3., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Grada. Psyché. ISBN 978-80-247-2667-0. Dostupné také z: <https://www.bookport.cz/kniha/uvod-do-psychoterapie-1818/>

Zákon č. 40/2009 Sb., zákon trestní zákoník. Zákony pro lidi.cz [online]. [cit. 2023-04-25]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40>

Zákon č. 119/2002 Sb., zákon o střelných zbraních a střelivu (zákon o zbraních). Zákony pro lidi.cz [online]. [cit. 2023-04-25]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-119>

Zákon č. 239/2000 Sb.: Zákon o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů. In: . Sbírka zákonů: Česko, 2000.

Zákon č. 273/2008 Sb., zákon o Policii České republiky. Zákony pro lidi.cz [online]. [cit. 2023-03-30]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273>

Zákon č. 320/2015 Sb., zákon o Hasičském záchranném sboru. Zákony pro lidi.cz [online]. [cit. 2023-03-25]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2015-320>

Zákon č. 374/2011 Sb., zákon o zdravotnické záchranné službě. Zákony pro lidi.cz [online]. [cit. 2023-04-05]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2011-374>

ZDRAVOTNICKÁ ZÁCHRANÁ SLUŽBA OLOMOUCKÉHO KRAJE, 2023. Výjezdové skupiny [online]. Olomouc, [cit. 2023-04-05]. Dostupné z: <https://www.zzsol.cz/nase-sluzby/vyjezdove-skupiny>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

IOS KŘP Integrované operační středisko krajského ředitelství policie

IZS Integrovaný záchranný systém

JPO Jednotky požární ochrany

MU Mimořádná událost

MMO Magistrát města Olomouce

PČR Policie České republiky

PSH Prvosledová hlídka

STČ Soubor typová činnost

ZaLP Záchranné a likvidační práce

ZZS Zdravotnická záchranná služba

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Graf otázka č. 1 (Zdroj vlastní)	31
Obrázek 2 Graf otázka č.2 (Zdroj vlastní)	31
Obrázek 3 Graf otázka č.3 (Zdroj vlastní)	32
Obrázek 4 Graf otázka č.4 (Zdroj vlastní)	33
Obrázek 5 Graf otázka č.5 (Zdroj vlastní)	33
Obrázek 6 Graf otázka č.6 (Zdroj vlastní)	34
Obrázek 7 Graf otázka č.7 (Zdroj vlastní)	35
Obrázek 8 Graf otázka č.8 (Zdroj vlastní)	35
Obrázek 9 Graf otázka č.9 (Zdroj vlastní)	36
Obrázek 10 Graf otázka č.10 (Zdroj vlastní)	36
Obrázek 11 Graf otázka č.11 (Zdroj vlastní)	37
Obrázek 12 Graf otázka č.12 (Zdroj vlastní)	37
Obrázek 13 Graf otázka č.13 (Zdroj vlastní)	38
Obrázek 14 Graf otázka č.14 (Zdroj vlastní)	38
Obrázek 15 Graf otázka č.15 (Zdroj vlastní)	39
Obrázek 16 Graf otázka č.16 (Zdroj vlastní)	40
Obrázek 17 Graf otázka č.17 (Zdroj vlastní)	40
Obrázek 18 Graf otázka č.18 (Zdroj vlastní)	41
Obrázek 19 Vozidlo C2VAN (Zdroj vlastní)	46
Obrázek 20 Vnitřek vozidla C2VAN (Zdroj vlastní)	46
Obrázek 21 Zasahující prvosledová hlídka (Zdroj vlastní).....	50
Obrázek 22 Fotografická mapa místa cvičení (Zdroj Google Maps)	54
Obrázek 23 Topografická mapa místa cvičení (Zdroj Google Maps)	54

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Předpokládaný rozvrh činností cvičení (Zdroj vlastní).....	52
--	----

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Dotazník, ozbrojené útoky na měkké cíle

PŘÍLOHA P I: DOTAZNÍK, OZBROJENÉ ÚTOKY NA MĚKKÉ CÍLE

Dobrý den, moje jméno je Jiří Bezucha a jsem studentem na Fakultě logistiky a krizového řízení Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně. Tímto dotazníkem bych chtěl mezi vámi provést šetření v oblasti ozbrojených útoků na měkké cíle a vašem povědomí na toto téma. Tím to bych vás chtěl moc poprosit o vyplnění krátkého dotazníku.

1. Jaké je vaše pohlaví?
 - a) Muž
 - b) Žena
2. Do jaké věkové kategorie spadáte?
 - a) 15–20 let
 - b) 21–30 let
 - c) 31–40 let
 - d) 41–50 let
 - e) 51+ let
3. Slyšel/a jste někdy o nějakém útoku na měkký cíl?
 - a) Ano
 - b) Ne
4. Co je podle Vás, z níže uvedeného, ideálním měkkým cílem?
 - a) Knihovna
 - b) Velký dopravní uzel (např. vlakové nádraží)
 - c) Ambasáda
5. Co podle Vás měkkým cílem není?
 - a) Kostel
 - b) Festival
 - c) Policejní stanice

6. Jak byste definoval/a ideální měkký cíl?
 - a) Hustá zástavba ve městě
 - b) Otevřený prostor s velkým počtem lidí
 - c) Klidné místo u lesa
7. Jak byste se zachoval/a při útoku na měkký cíl?
 - a) Začnu vysílat na sociální síť
 - b) Budu hrát mrtvého
 - c) Uteču, schovám se, začnu bojovat
8. Jaký je podle Vás opak měkkého cíle?
 - a) Tvrdý cíl
 - b) Bezpečný cíl
 - c) Ostrý cíl
9. Útoky na měkké cíle bývají?
 - a) Krvavé
 - b) Očekávané
 - c) Neškodné
10. Myslíte, že byste dokázali poznat člověka v amoku?
 - a) Ano
 - b) Ne
11. Kdo je podle Vás aktivní střelec?
 - a) Milovník, sběratel zbraní
 - b) Osoba, která aktivně zabíjí
 - c) Člověk narozený ve znamení Střelec
12. Co je podle Vás nejčastějším motivem aktivních střelců?
 - a) Fanatismus
 - b) Duševní choroby

c) Kultovní důvody

13. Jaký máte názor na nošení střelných zbraní na veřejných místech v ČR?

a) Nevadí mi to

b) Je mi to jedno

c) Nelíbí se mi to, mám z toho strach

14. Vlastníte, popřípadě chtěl/a byste vlastnit střelnou zbraň?

a) Vlastním

b) Nevlastním, ale chtěl/a bych

c) Ne, nevlastním a nechci

15. Znáte někoho, kdo vlastní zbraň?

a) Ano

b) Ne

16. Jak se chováte, když cestujete?

a) Poslouchám hudbu

b) Hledím si svého

c) Čtu si

17. Jaké máte mínění o Policii ČR?

a) Pozitivní

b) Neutrální

c) Skeptický

d) Negativní

18. Věříte, že Policie ČR, v případě útoku na měkký cíl, dokáže snížit počet obětí?

a) Ano

b) Něco mezi

c) Ne